

100 LAT SŁUŻB SANITARNYCH W POLSCE

OCENA BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO

2019

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM**

Wstęp.....	2
Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.....	3
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	9
Jakość dostarczanej wody.....	22
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	30
Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy.....	34
Warunki sanitarno - higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.....	40
Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	45
Działalność oświatowo – zdrowotna.....	49
Dane teleadresowe.....	54
Sprawozdanie o działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – DRUK MZ-45	55

WSTĘP

Szanowni Państwo

Za nami kolejny rok funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie sępoleńskim. Był to rok szczególny gdyż przypadła w nim jubileusz 100–lecia powstania służb sanitarnych w niepodległej Polsce i 65–lecia działalności największej instytucji zdrowia publicznego – Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z cyklicznie wydawanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Krajeńskim raportem o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sępoleńskiego w zakresie zdrowia publicznego. Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i podejmowanych działań przeciwepidemicznych, a także wpłynie na świadomość społeczną w zakresie prawidłowych zachowań zdrowotnych. Zapraszam również na naszą stronę internetową - www.pssesepolnokrajenskie.pl gdzie znajdziecie Państwo elektroniczną wersję niniejszego raportu oraz wiele innych informacji związanych z działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sępólnie Krajeńskim.

Rok 2019 był kolejnym okresem, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych na terenie naszego powiatu utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie. Główny cel działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim stanowi ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Realizowany jest on w oparciu o zapisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2019 rok” - zawierającym główne kierunki działania służb sanitarnych.

Oddając w Państwa ręce niniejszy dokument pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego powiatu. Przed nami kolejny rok pracy - dbania o zdrowie mieszkańców powiatu, ponieważ zdrowie publiczne jest najważniejsze.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj.
Elżbieta Estkowska*

STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku obejmuje nadzorem obiekty prowadzące działalność żywnościowo-żywnościową. W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor sanitarny obejmował nadzorem **533 zakłady** prowadzące działalność związaną z produkcją i obrotem żywnością.

Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją statystyczną działające zakłady dzielimy na:

- 1) obiekty produkcji żywności
- 2) obiekty obrotu żywnością
- 3) obiekty żywienia zbiorowego otwarte
- 4) obiekty żywienia zbiorowego zamknięte

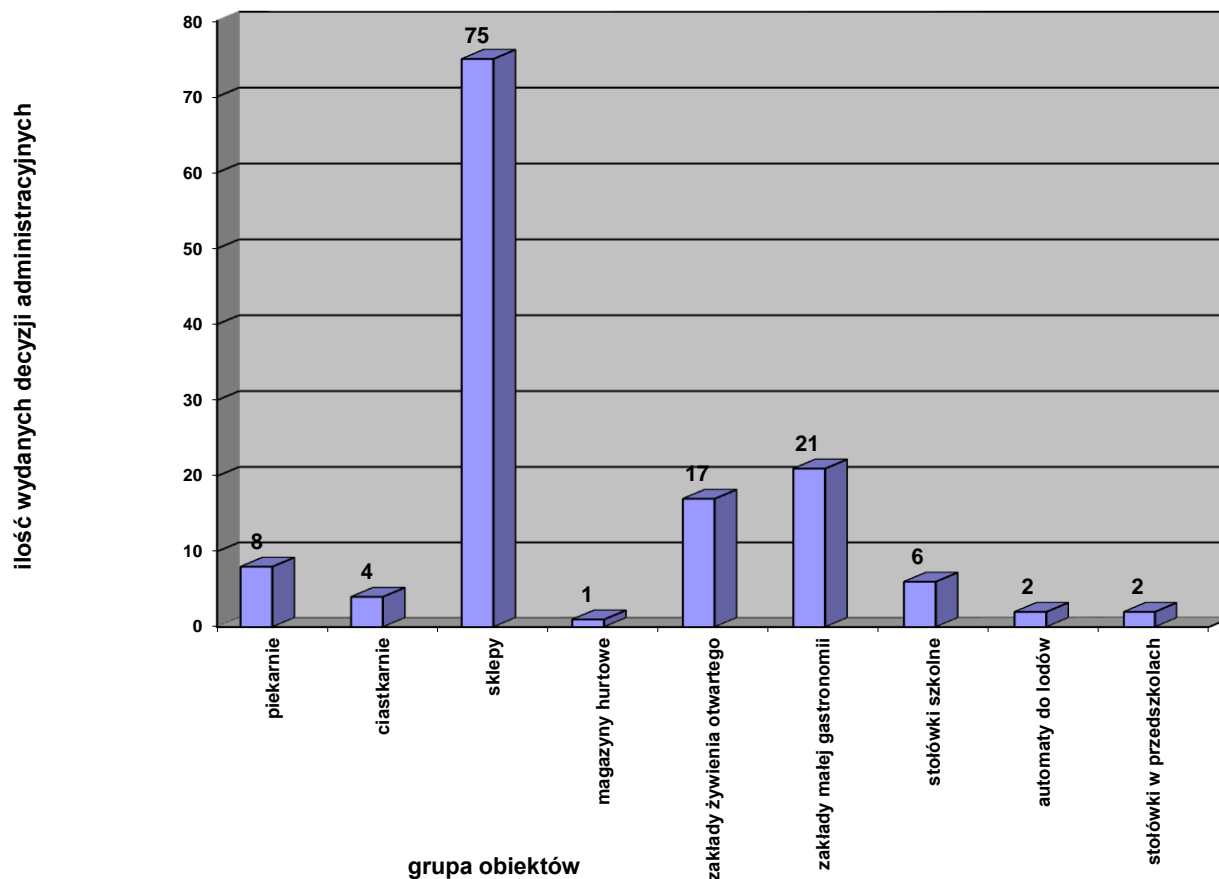
Wśród obiektów produkcji żywności znajdują się: automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, młyn, pieczarkarnia, gospodarstwa rolne i ogrodnicze; obiekty obrotu żywnością to: sklepy spożywcze, kioski, hurtownie i inne punkty sprzedaży śr. spożywczych, obiekty żywienia zbiorowego otwarte: restauracje, punkty małej gastronomii a zakłady żywienia zbiorowego zamknięte to: stołówki w szkołach, żłobkach, przedszkolach, szpitalach, domach opieki, zakładach pracy i inne prowadzące żywienie określonej grupy ludzi.

Wykres 1. Struktura obiektów w 2019r.

W powyższych obiektach przeprowadzono **419 kontroli sanitarnych**, w tym 183 tematyczne, 45 sprawdzających wykonanie zaleceń. W sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono postępowanie administracyjne, w ramach którego wydano w roku 2019 wydano **160 decyzji**, w tym 106 decyzji merytorycznych i 54 płatnościowe.

Decyzje administracyjne wydane w poszczególnych grupach obiektów

Najczęstszymi nieprawidłowościami występującymi w zakładach na terenie powiatu sępoleńskiego są m. in.:

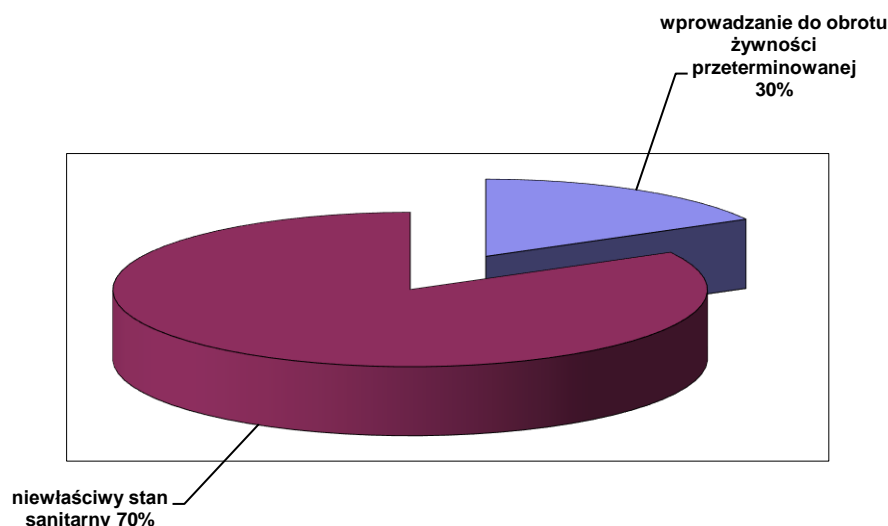
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny zakładów- powierzchni, urządzeń, sprzętów
- brak lub nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno- epidemiologicznych
- brak środka do dezynfekcji powierzchni do kontaktu z żywnością
- nieprawidłowości w stosowaniu lub braki w instrukcjach dobrej praktyki higienicznej
- brak bieżącej ciepłej wody
- brak lub nieprawidłowe informacje nt. składników i alergenów
- brak lub niewłaściwa ochrona zakładu przed szkodnikami, brak monitoringu.

Konsekwencją stwierdzenia rażących nieprawidłowości było **nałożenie 12 mandatów karnych na sumę 3300 zł.**

Grupa obiektów	Ilość mandatów karnych	Kwota mandatów karnych (w zł)
Piekarnie	1	500
Ciastkarnie	1	400
Sklepy spożywcze	5	1200
Zakłady Żywienia Otwartego	3	850
Punkty Małej Gastronomii	2	350
Razem	12	3300

Przyczyny nakładania mandatów to głównie:

- brak czystości i porządku, nie zapewnienie odpowiedniego stanu sanitarnego (83% nałożonych mandatów),
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości (17% nałożonych mandatów).

Kontrole tematyczne

W okresie od 1 czerwca 2019r do 31 sierpnia 2019r., przeprowadzono dodatkowe, nieplanowane kontrole w zakresie:

1. **Warunków sprzedaży żywności nietrwalej mikrobiologicznie** w zakresie utrzymania łańcucha chłodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem sklepów spożywczych, ciastkarskich, piekarskich oraz kawiarni – przeprowadzono **21 kontroli**. W trakcie powyższych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Żywność łatwopsująca przechowywana była w urządzeniach chłodniczych, które zapewniały odpowiednią, wymagana przez producenta, temperaturę przechowywania.
2. **Żywności zbiorowej tj. restauracji, barów, małej gastronomii w zakresie wymagań higienicznych, z uwzględnieniem warunków, w jakich odbywają się dostawy żywności do konsumenta, szczególnie przez firmy zewnętrzne** – przeprowadzono **13 kontroli**. W trakcie 1 kontroli PMG stwierdzono brak czystości w pomieszczeniu produkcyjnym oraz urządzeń typu kuchenka mikrofalowa. Nałożono grzywnę w formie mandatu karnego w wys. 150zł. Natomiast w 1 Restauracji stwierdzono w urządzeniu chłodniczym środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia. Środki te w trakcie kontroli wycofano z obrotu, nakazano przedłożenie dokumentów potwierdzających prawidłowe postępowanie z wycofanym towarem. Nałożono grzywnę w formie mandatu karnego w wys. 300zł.
3. **Stanu higienicznego łubianek na owoce** – przeprowadzono **3 kontrole**. W trakcie powyższych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
4. **Warunków przechowywania wód butelkowanych oraz napojów** – przeprowadzono **17 kontroli**. W trakcie powyższych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W I półroczu 2019r. przeprowadzono kontrole dotyczące:

1. **Działań mających na celu zapewnienie i utrzymywanie właściwego stanu higienicznego wózków i koszyków dla klientów w sklepach samoobsługowych.** Skontrolowano 16 obiektów prowadzących sprzedaż samoobsługową. W 1 obiekcie stwierdzono potwierdzenia wykonywania czynności mycia wózków i koszyków, w innym zniszczoną warstwę wierzchnią, korozję wózków. Wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia nieprawidłowości co spowodowało doprowadzenie powyższych sprzętów do odpowiedniego stanu.
2. **Stanu sanitarno – higienicznego supermarketów.** W powyższym zakresie przeprowadzono 42 kontrole. W dwóch obiektach stwierdzono nieprawidłowości, m.in. brak czystości w obiekcie oraz niewłaściwy stan sanitarno-techniczny wózków dla klientów. Nałożono mandat karny na kwotę 300zł. oraz wszczęto postępowanie administracyjne w celu usunięcia nieprawidłowości.

Pobór próbek

Do badania laboratoryjnego ogółem **pobrano 200 próbek**, w tym:

- 195 próbek środków spożywczych,
- 4 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością
- 1 próbkę kosmetyku.

W roku 2019 próbki pobierane do badań na terenie powiatu sępoleńskiego badane były w laboratoriach usytuowanych na terenie całego kraju:

- WSSE Warszawa – próbki w kierunku Pestycydy; napromieniowanie, PU – migracja kadmu i ołowiu
- WSSE Poznań – próbki w kierunku GMO; próbki w kierunku Azotany; Metale;
- WSSE Lublin – próbki w kierunku 3MCPD, oleje mineralne;
- WSSE Łódź - próbki w kierunku Pestycydy, zawartość kofeiny;
- WSSE Szczecin – próbki w kierunku zawartości glutenu
- PIWPIB Puławy – próbki w kierunku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
- WSSE Katowice – zawartość kwasów omega 3,6,9;
- WSSE Białystok – zawartość cyjanowodoru;
- Instytut Ogrodnictwa Skierniewice – pestycydy;

Próbki pobrane do badań w kierunkach: jod w soli, WWA, Furan, skażenia promieniotwórcze, zawartość witamin i składników mineralnych, znakowanie, mikotoksyny, ŚSSPŻ, mikrobiologia - zostały zbadane w laboratorium w WSSE Bydgoszcz a w kierunku: substancje dodatkowe – PSSE Toruń.

Żadna z pobranych do badania próbek nie została kwestionowana.

System RASFF:

Podobnie jak w latach ubiegłych, podejmowano działania w ramach unijnego systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF. Pracownicy podejmowali działania kontrolne mające na celu wycofanie oraz nadzorowanie procesu wycofywania z obrotu produktów:

- **Citrilemon Zitronensaftkonzentrat** - zakwestionowanego ze względu wykrycie dwutlenku siarki, który nie jest deklarowany w oznakowaniu. **Stwierdzono w obrocie 6szt. produktu który natychmiast wycofano.**
- **„Kebab wołowo-indyjski surowy wyrób mięsny mielony głęboko mrożony z dodatkiem wody”** - zakwestionowany ze względu na wykrycie Salmonelli. **Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu w obrocie.**
- **„Gorzycza biała cała” 30g** - zakwestionowana z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii Salmonella Typhimurium. Wycofano 9 szt. przedmiotowego produktu.
- **„Metka lososiowa”** - zakwestionowana z uwagi na stwierdzenie obecności pałeczek Listeria monocytogenes **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.**
- **„Alesto, Orzeszki ziemne panierowane w pikantnym cieście o smaku paprykowym”** - zakwestionowane z uwagi na wykrycie niedeklarowanego składnika alergennego glutenu (mąka pszenna), Powyższy produkt był wprowadzany do obrotu tylko w sieci sklepów Lidl.
- **„Organic raisins”** - zakwestionowany z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A. **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.**
- **Wędzonka – szynka wędzona na ciepło** - zakwestionowany z uwagi na wykrycie obecności Listeria monocytogenes oraz Salmonella Enteritidis. **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.**
- **Pieprz czarny mielony 150 g**, zakwestionowany ze względu na obecność pałeczek z rodzaju Salmonella z grupy C1. **Nie stwierdzono obecności przedmiotowego produktu.**
- **Ogonówka wędzona, kraj pochodzenia: Polska** - zakwestionowany ze względu na stwierdzenie bakterii Listeria monocytogenes. **Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu.**
- **Kielbasa góralska, kraj pochodzenia: Polska** - zakwestionowana ze względu na stwierdzenie bakterii Listeria monocytogenes. Wycofano z 3 sklepów w łącznej ilości 2,69kg.
- **„Metka lososiowa”** - zakwestionowana z uwagi na stwierdzenie obecności pałeczek Listeria monocytogenes. Nie stwierdzono w obrocie przedmiotowego produktu

Akcje specjalne

- **„Cukier z drzewa Palmyra”** – nielegalnie wprowadzany do obrotu przez internet oraz sklepach wielkopowierzchniowych. Nie stwierdzono wprowadzania do obrotu przedmiotowego produktu.
- **Chusteczki splukiwane toaletowe Bambino Dzieciaki** - zakwestionowane z uwagi na występujące ryzyko mikrobiologiczne będące wynikiem zaburzeń w układzie konserwującym, dobrowolnie wycofywane z obrotu przez producenta. Wycofano z obrotu 24 opakowania w/w chusteczek.

Dyżur grzyboznawcy

W sezonie letnio-jesiennym, wzorem lat ubiegłych, w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej dyżur pełnił grzyboznawca. Oceniał przyniesione grzyby, udzielał porad oraz wydawał atesty na grzyby świeże.

Produkcja podstawowa i sprzedaż bezpośrednia

W 2019r., 11 rolników prowadzących produkcję pierwotną i sprzedaż bezpośrednią i 1 prowadzący działalność w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego, złożyli wnioski o dokonanie wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono kontrole sanitarne u kilku rolników objętych nadzorem. Przeprowadzono kontrole u producentów truskawek, porzeczek, cebuli i ziemniaków. Kontrolą objęto m. in. utrzymanie czystości w zakładzie, używania wody pitnej oraz zapewnienie higienicznych warunków produkcji, transportu i składowania produktów roślinnych.

W ramach współpracy z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono wspólnie 2 kontrole gospodarstw rolnych.

Rozprzestrzenianie się afrykańskiego pomoru świń

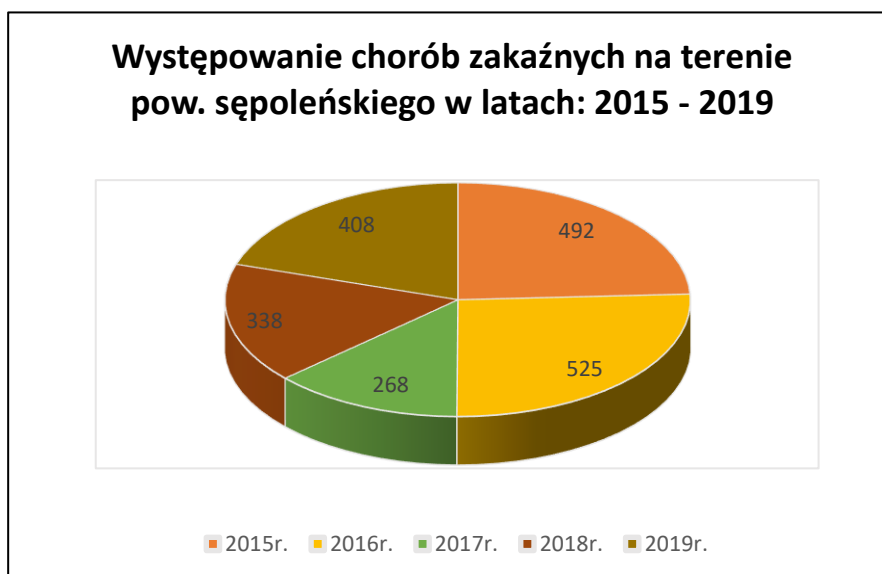
W związku z rozprzestrzenianiem się afrykańskiego pomoru świń, przez cały rok 2019, przeprowadzano kontrole wprowadzania do obrotu mięsa i przetworów ze szczególnym uwzględnieniem mięsa z dzików. Systematycznie, w każdym miesiącu, przeprowadzane były kontrole targowisk przy współudziale przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej a także Policji.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŻNYCH

W celu zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych w powiecie sępoleńskim prowadzony jest bieżący nadzór epidemiologiczny, polegający na stałym i systematycznym gromadzeniu danych o zachorowaniach i zakażeniach oraz o innych procesach, które mają wpływ na zdrowie publiczne. Prowadzony jest także stały nadzór nad stanem sanitarno-technicznym podmiotów działalności leczniczej oraz nad przestrzeganiem procedur zapobiegających wystąpieniu zakażeń. Jednym z zadań PSSE w Sępólnie Kraj., jest również sprawowanie kontroli nad wykonywaniem szczepień ochronnych, jak również udział w procesie dystrybucji szczepionek do punktów szczepień.

Sytuację epidemiologiczną w powiecie sępoleńskim, w roku 2019 należy uznać za stabilną. Nie zaobserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych, natomiast wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne miał - podobnie jak w latach ubiegłych – charakter sezonowy lub charakter epidemii wyrównawczej.

W 2019 roku zarejestrowano 408 przypadków zachorowań, w tym 164 hospitalizacji (stan wg. sprawozdania MZ-56 za 2019 rok), przeprowadzono 108 dochodzeń epidemiologicznych (w 2018 roku zgłoszono 338 przypadków zachorowań). Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego przeprowadzili 48 kontroli w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

Na sytuację epidemiologiczną w naszym powiecie, miał wpływ m.in.:

1. Spadek zachorowań w przedziale chorób zakaźnych:
 - *płonicy (szkarlatyny)*
 - *podejrzeń zakażenia wścieklizną*
2. Brak zachorowań w przedziale:
 - *potwierdzonych przypadków zachorowań na grypę (badaniem molekularnym)*
 - *chorób wieku dziecięcego: krztusca i różyczki.*
3. Brak wystąpienia ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.
4. Wyższe współczynniki zapadalności, które dotyczyły następujących jednostek chorobowych:
 - *ospy wietrznej – znaczny wzrost zachorowań,*
 - *gruźlicy – znaczny wzrost zachorowań,*
 - *boreliozy i neuroboreliozy,*
 - *wirusowych zakażeń jelitowych, wywołanych przez rotawirusy,*
 - *salmonelloz.*
5. Z jednostek chorobowych od wielu lat nie występujących na terenie naszego powiatu, zgłoszono:
 - *2 przypadki zachorowań na odrę,*
 - *1 przypadek bąblowicy.*

Ocenę sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, sporządzono w oparciu o dane, o przypadkach zachorowań, zakażeń i zgonów, jakie wpłynęły do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj., w 2019 roku, oraz dane z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

1. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych. Ocena stanu szczepienia populacji.

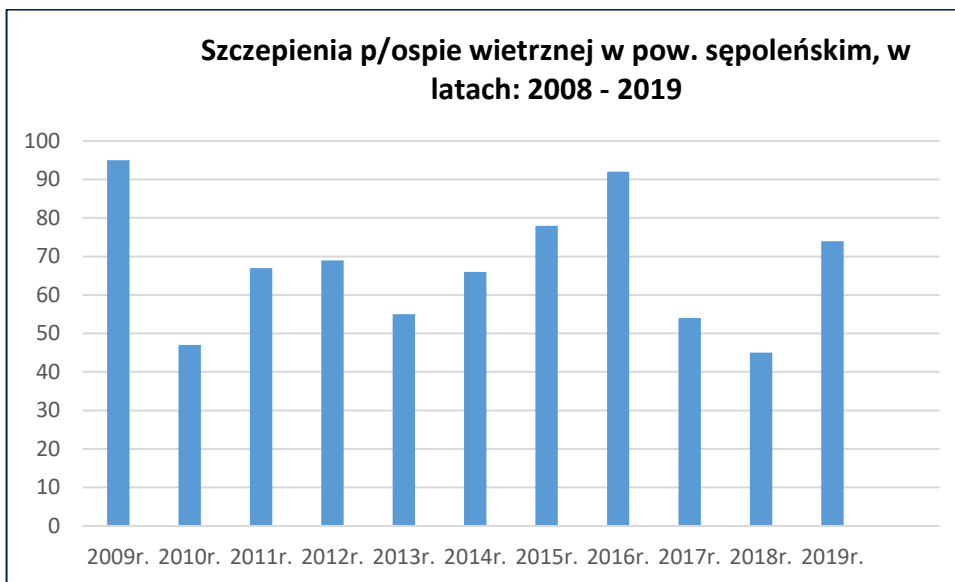
W analizowanym okresie, na terenie powiatu sępoleńskiego zgłoszono 3 przypadki zachorowań na świnkę, które dotyczyły dzieci w wieku: 1,6,9 lat, nie wymagających hospitalizacji. Dwoje z nich, było zaszczepionych 2 dawkami szczepionki p/świnie, natomiast jedno, otrzymało 1 dawkę. W 2018 roku, nie zarejestrowano zachorowań na **świnkę, krztusiec, różyczkę**. W wynikach analizy obejmującej całe województwo, tendencję spadkową w porównaniu z rokiem wcześniejszym, odnotowano dla zachorowań na świnkę i różyczkę, natomiast wzrosła ilość zachorowań na krztusiec.

Rok 2019 był kolejnym rokiem, w którym odnotowano znaczny wzrost zachorowań na **ospę wietrzną** - zgłoszono 180 przypadków). W 2018 roku zarejestrowano 107 zachorowań. Żadna z osób chorych nie wymagała hospitalizacji, jedna z nich była zaszczepiona pełnym cyklem szczepień p/ospie wietrznej. Tradycyjnie już, najliczniejsza grupa wiekowa pacjentów, znalazła się w przedziale: od 5 do 9 roku życia – 88 osób. Współczynnik zapadalności był około 1,1 krotnie niższy w stosunku do wartości dla województwa.

W 2019 roku wzrosła (**74** osoby), w porównaniu z rokiem 2018 (**45** osób) ilość dzieci uodpornionych zalecaną **szczepionką p/ospie** wietrznej oraz w ramach wprowadzonych pod koniec 2008 roku do Programu Szczepień Ochronnych szczepień dzieci z grup ryzyka.

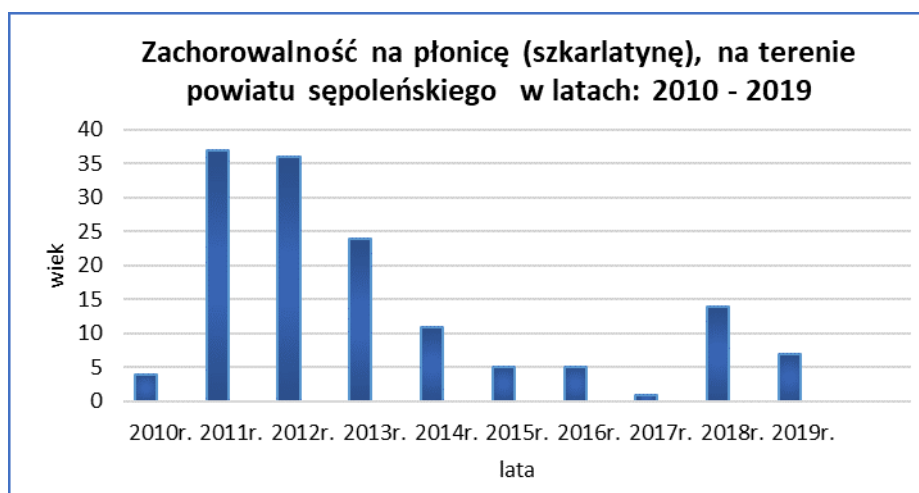

Na terenie powiatu sępoleńskiego w minionym roku, odnotowano 2 przypadki **odry**. Jeden z nich dotyczył dziecka, leczonego ambulatoryjnie, nie zaszczepionego p/odrze, które przyjechało z zagranicy. Zachorowanie rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. Drugi z przypadków dotyczył kobiety zaszczepionej p/odrze. Rozpoznanie postawiono na podstawie: objawów klinicznych, dodatniego badania serologicznego na obecność swoistych przeciwciał w klasie IgM oraz powiązania epidemiologicznego. Pacjentkę poddano hospitalizacji. Wszystkie osoby z otoczenia chorych zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Nie zgłoszono nowych przypadków podejrzeń/zachorowań na odrę. Współczynnik zapadalności był około 4,5 krotnie wyższy od wartości w województwie.

Obowiązkowe szczepienia ochronne przeciwko odrze, śwince i różyczce wykonywane były zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych u dzieci w 2 roku życia i 6 lub 10 roku życia. Nie zanotowano zachorowań na inne choroby i zakażenia przeciw którym stosowane są obowiązkowe szczepienia: **blonicę, poliomyelitis, tężec**.

2. *Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego.*

W roku 2019 roku liczba zachorowań na **szkarlatynę (plonicę)** uległa zmniejszeniu o połowę, w stosunku do osób zarejestrowanych w roku wcześniejszym i wynosiła 7 przypadków. Wszyscy chorzy byli leczeni ambulatoryjnie. Analiza zachorowań dla całego województwa, wykazała także wzrost zachorowań na tę jednostkę chorobową.

3. Ocena sytuacji epidemiologicznej zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych przez czynniki biologiczne.

Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe

W analizowanym okresie czasowym, w przedziale zachorowań wywołanych pałeczkami **Salmonella sp.**, zgłoszono 3 sporadyczne przypadki: 2 zatrucia pokarmowe, 1 inne zakażenie pozajelitowe. Współczynniki zapadalności, w grupie zatruc pokarmowych, podobnie jak w latach wcześniejszych, były znacząco niższe od wartości odnotowanych w województwie.

Do wystąpienia w/w zakażeń, przyczyniły się przede wszystkim zaniedbania w zakresie przestrzegania higieny rąk, oraz higieny żywienia i żywności. W 2018 roku nie zgłoszono żadnych przypadków salmonelloz.

Jednym z naczelnych zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj., jest kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych wśród społeczeństwa a zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Realizacja powyższych zadań jest możliwa między innymi dzięki edukacji prozdrowotnej, propagującej prawidłowe nawyki higieniczno-zdrowotne oraz dzięki stałemu nadzorowi nad produkcją i sprzedażą żywności.

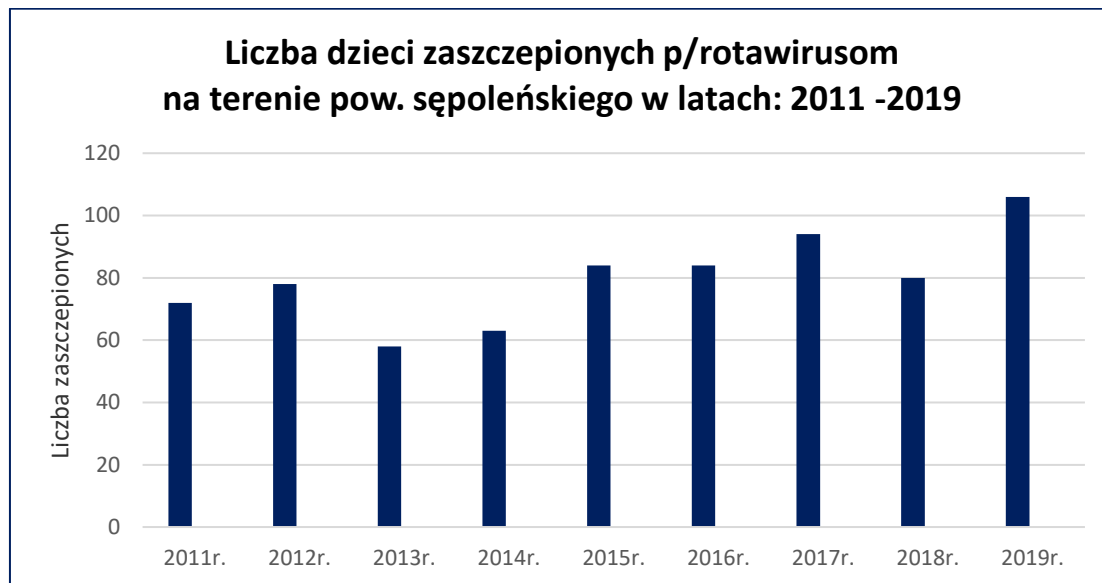
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., jak każdego roku, angażował się w działania informacyjno – edukacyjne, typu: „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”, oraz „Bezpieczne wakacje”. Ponadto, uczestniczył w imprezach oraz festynach plenerowych, z udziałem społeczeństwa lokalnego.

W 2019 roku zarejestrowano, podobnie jak w roku wcześniejszym 18 sporadycznych przypadków zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez **Clostridioides difficile**. 17 chorych było poddanych hospitalizacji. W 94% zachorowania dotyczyły osób w wieku średnim i podeszłym, obciążonych innymi jednostkami chorobowymi, często wymagającymi wdrożenia antybiotykoterapii. Zapadalność dla całego województwa była niższa w stosunku do powiatu sępoleńskiego.

Wirusowe zakażenia jelitowe

Spośród **wirusowych zakażeń jelitowych**, w analizowanym okresie 2019 roku, zarejestrowano ogółem 78 zachorowań, co stanowiło wzrost w stosunku do roku 2018, w którym zarejestrowano 71 przypadków.

Z ogółu zakażeń wirusowych, 67 zachorowań wywołanych było przez **rotawirusy** (w 2018 roku zgłoszono 53 zachorowania), **17** przypadków przez **adenowirusy**. W grupie wiekowej **dzieci do lat 2** wystąpiły 42 zachorowania, dokładnie tyle ile w roku 2018. We wszystkich w/w przypadkach, chorzy poddani byli hospitalizacji. Współczynnik zapadalności w grupie zakażeń rotawirusowych, był sporo wyższy od wartości w województwie, gdzie uległy spadkowi w stosunku do roku 2018.

W roku 2019 roku, immunizacji p/rotawirusom poddano 106 dzieci (80 osób w roku 2018).

Największe ryzyko wystąpienia ciężkiej biegunki dotyczy dzieci w pierwszych **3 latach życia**. Najwięcej zachorowań i hospitalizacji z powodu biegunki rotawirusowej notuje się w okresie od późnej jesieni do wiosny (listopad–maj). Szczepienie ochronne jest najskuteczniejszą metodą zapobiegania zachorowaniom na biegunkę rotawirusową, zakażenie rotawirusem jest bowiem powszechne. W Polsce dostępne są 2 szczepionki przeciwko rotawirusom do podawania doustnego w postaci płynnej:

- szczepionka Rotarix do stosowania w 2 dawkach
- szczepionka RotaTeq do stosowania w 3 dawkach.

Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2 o etiologii nieokreślonej

W roku 2019, ogólna liczba zachorowań kształtowała się na poziomie z ubiegłego roku i wyniosła 29 przypadków, z czego 4 osoby zostały poddane hospitalizacji. Natomiast w grupie **dzieci do lat 2** zgłoszono, 2 przypadki. Współczynnik zapadalności był ok. 5,6 krotnie niższy od współczynnika w województwie.

W analizowanym okresie, zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek bąblowicy. Diagnozę postawiono na podstawie badania immunoenzymatycznego oraz badania MRI, w którym rozpoznano torbiel bąblowcową. Był to jeden z 5 przypadków w województwie Kujawsko – Pomorskim.

Bąblowica jest chorobą odzwierzęcą, wywoływana przez larwy tasiemców bąblowcowych: Echinococcus granulosus powodującego bąblowicę jednokomorową oraz Echinococcus multilocularis powodującego bąblowicę wielokomorową. W Polsce bąblowica jest chorobą rzadką, rocznie odnotowuje się około 40 zachorowań, głównie u osób dorosłych. Częściej występuje bąblowica jednokomorowa.

4. Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek ze szczególnym uwzględnieniem w.z.w. typu B, w.z.w. typu C, HIV/AIDS.

W 2019 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na **ostre wzw typu B**, jak również koinfekcji **wzw typu B+C**. Zarejestrowano 2 nowe przypadki **wzw typu B BNO (bliżej nieokreślone)**. Jedna z osób nie była zaszczepiona p/wzw typu B, natomiast w drugim przypadku, nie udało się ustalić stanu zaszczepienia. W roku 2018 zgłoszono 3 przypadki, w w/w grupie zachorowań.

Rok 2019 przyniósł, podobnie jak rok poprzedzający - 7 przypadków **wzw typu C**, z czego 1 osoba była poddana hospitalizacji. Spośród 3 z w/w osób (niezaszczepionych p/wzw typu B), jeden z pacjentów posiadał stałe odroczenie od szczepień, natomiast 2 osoby otrzymały skierowania na szczepienia. Otoczenie chorych zostało zgłoszone do lekarzy poz, celem objęcia ich nadzorem lekarskim.

W minionym roku, do PSSE w Sępólnie Kraj., wpłynęło 6 nowych zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku p/ciało - **anty HCV**. W jednym przypadku, dodatni wynik anty HCV uzyskano w badaniach przesiewowych ciężarnych. W wyniku podjęcia dalszej diagnostyki w poradni hepatologicznej, u jednego z pacjentów rozpoznano wzw typu C BNO. We wszystkich przypadkach, przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne i działania edukacyjne m.in. poprzez informowanie osó z rozpoznanymi p/ciałami anty HCV o potrzebie kontynuowania dalszej diagnostyki w poradni hepatologicznej. Stanowi to podstawę do ewentualnego zakwalifikowania do leczenia oraz monitorowania przebiegu zakażenia.

W analizowanym okresie, nie zarejestrowano nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV, oraz przypadków zachorowań na AIDS.

5. Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie inwazyjnych zakażeń podlegających rejestracji.

Streptococcus pneumoniae Na terenie powiatu sępoleńskiego, w minionym roku zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby, wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*. Przypadek dotyczył mężczyzny u którego wyizolowano *Streptococcus pneumoniae* z płynu, z jamy opłucnej w której, w wyniku przeprowadzonych badań diagnostycznych wykryto ropień. Pacjent został zakwalifikowany do zabiegu operacyjnego.

Streptococcus pyogenes W 2019 roku, w grupie chorób inwazyjnych, wywołanych przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjną, zgłoszono 1 przypadek (możliwy) **róży**, niewymagający hospitalizacji (w 2018 roku zgłoszono 4 zachorowania)

W okresie poddanym analizie, nie zarejestrowano przypadków zachorowań wywołanych przez *Neisseria meningitidis* i *Hemophilus influenzae*

6. Neuroinfekcje

W grupie neuroinfekcji, w 2019 roku zgłoszono 4 przypadki zachorowań, natomiast w roku 2018 były to 3 przypadki: **2 przypadki - zapalenie opon mózgowych, nie określone** (rozpoznanie zostały postawione na podstawie objawów klinicznych oraz wyników ogólnego badania płynu mózgowo-rdzeniowego) oraz **2 przypadki - zapalenie opon mózgowych w chorobach bakteryjnych sklasyfikowanych gdzie indziej (Neuroborelioza)**.

7. Choroby przenoszone przez kleszcze.

W minionym 2019 roku, zarejestrowano 11 przypadków **boreliozy**, w tym 2 przypadki **neuroboreliozy** (w 2018 roku 7 przypadków, w tym 1 przypadek neuroboreliozy). Zapadalność na boreliozę, w powiecie sępoleńskim była nieco niższa od zapadalności w województwie (w 4 przypadkach, chorzy zostali poddani hospitalizacji). Natomiast zapadalność w przypadku neuroboreliozy, była około 8.4 wyższa od danych uzyskanych z całego województwa.

Podobnie jak w latach wcześniejszych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., prowadził działania informacyjno-edukacyjne wśród społeczeństwa, w zakresie profilaktyki boreliozy oraz kleszczowego zapalenia mózgu. W zakresie występowania chorób odzwierzęcych, kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Sępólnie Kraj.

8. Gruźlica

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2019 roku, zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na gruźlicę, w tym 6 przypadków dotyczyło gruźlicy płuc, natomiast jedno zachorowanie zdiagnozowano jako gruźlicę innych narządów. Po przeprowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych, 24 osoby z otoczenia chorych zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Dzięki prowadzonemu nadzorowi, u jednej z osób, z otoczenia chorych rozpoznano gruźlicę płuc. Współczynnik zapadalności był około 2,4 –krotnie wyższy od wartości z 2018r., w którym zarejestrowano 3 przypadki gruźlicy.

Zachorowalność na gruźlicę na terenie pow. sępoleńskiego w latach: 2010-2019

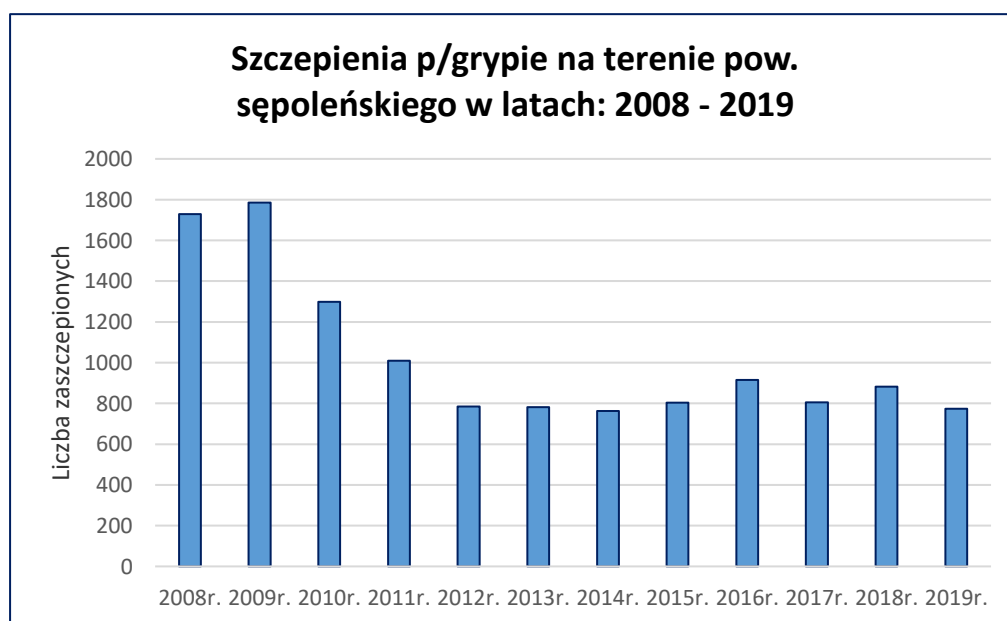
Rok	Zakres wiekowy zachorowań	Miasto			Wieś			Ogółem
		1	2	3	4	5	6	
		mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	(rubryki 3+6)
2019	30-69	2	2	4	2	1	3	7
2018	28-47	1		1	2		2	3
2017	29-69	2	2	4	1	1	2	6
2016	84-86		1	1	1		1	2
2015	29-74	1	2	3	1		1	4
2014	20-70	1		1	2	1	3	4
2013	36-62	1	2	3	1		1	4
2012	53-87				3		3	3
2011	49-65	2		2	2		2	4
2010	24-66	1		1	8	2	10	11

W analizowanym okresie, zgłoszono 1 zachorowanie na **mikobakteriozę**. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych, badań mikrobiologiczno-serologicznych oraz zmian w RTG płuc.

9. Grypa i zachorowania grypopochodne

Liczba podejrzeń zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne w analizowanym przedziale czasowym, była niższa w stosunku do poprzedniego roku i wynosiła 20576 przypadków (21249 przypadków w 2018 roku). 103 osoby zostały skierowane do szpitala.

W roku 2019 przeciwko grypie zaszczepiły się 773 osoby, co stanowi spadek w stosunku do roku 2018, w którym immunizacji poddano 882 osoby.

Szczepionki przeciw grypie należą do grupy szczepionek inaktywowanych (zawierających zabitego wirusa). W Polsce, dostępne są następujące rodzaje inaktywowanych szczepionek przeciw grypie:

- *szczepionki zawierające rozszczepione wiriony wirusa grypy (typu „split”),*
- *szczepionki podjednostkowe (typu „subunit”), zawierające jedynie powierzchniowe białka wirusa grypy- hemaglutyninę i neuraminidazę.*

W sezonie 2019/2020 po raz pierwszy dostępna jest również żywa donosowa szczepionka przeciw grypie. Szczepionka żywa przygotowana jest w postaci aerozolu do podawania donosowo. Zalecana dawka wynosi jedno naciśnięcie pompki (0,1 ml) do każdej dziurki w nosie. Szczepionka wskazana jest do podawania dla dzieci i młodzieży w wieku od 24 miesięcy do poniżej 18 lat.

W zakresie profilaktyki grypy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., nawiązuje współpracę z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, placówkami nauczania i wychowania. W 2019 roku, w programie: Nadzór nad grypą – SENTINEL, uczestniczył NZOZ „DOKTÓR” w Sępólnie Kraj. W minionym roku, w ramach programu nie pobrano wymazów wirusologicznych. Nie zarejestrowano także potwierdzonych przypadków zachorowań na grypę.

10. Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W ramach profilaktyki wścieklizny po narażeniu, 8 osób poddano immunizacji, co stanowiło spadek liczby zaszczepionych w porównaniu z 2018 rokiem, w którym 10 osób zaszczepiono przeciwko wściekliznie. Na terenie powiatu sępoleńskiego, zarejestrowano ogółem 43 przypadki pokąsań przez zwierzęta (59 pokąsania w 2018 roku) w tym: 2 przez koty (w jednym z przypadków, 1 kot pokąsał 3 osoby), 1 przez kunę, 1 przez tucznika, pozostałe dotyczyły pokąsań przez psy. Pod względem liczby narażeń, zdecydowanie przoduje gmina Więcbork.

W ramach nadzoru nad chorobami odzwierzęcymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. kontynuuje współpracę z gminami tworzącymi powiat, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowej Policji, oraz Wojewódzką Przychodnią Chorób Zakaźnych w Bydgoszczy, jak również z innymi instytucjami w zależności od zaistniałej sytuacji.

11. Zgony z powodu chorób zakaźnych.

W 2019 roku zgłoszono 1 przypadek zgonu z powodu choroby zakaźnej A41.5 Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram – ujemne.

12. Ocena szerzenia się chorób zawleczonych z innych krajów, zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne (cholera, dżuma, ospa prawdziwa, gorączki krwotoczne) oraz zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Zgłoszony w 2019r., **prawdopodobny przypadek** zachorowania na **odrę**, rozpoznany u dziecka, które mieszka zagranicą, był **przypadkiem importowanym**. W okresie narażenia, dziecko przebywało na terenie Niemiec, objawy zachorowania wystąpiły po przyjeździe do Polski. Nie ustalono kontaktów z osobami chorymi na odrę.

Nie odnotowano wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych a także zdarzeń stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego.

11. Ocena realizacji programu szczepień ochronnych.

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym i najbardziej efektywnym sposobem zapobiegania chorobom zakaźnym. Dzięki szczepieniom wyeliminowano całkowicie ospę prawdziwą, w wielu krajach nie występują zachorowania na poliomyelitis, różyczkę wrodzoną, błonice czy tężec noworodków. Zmniejszyła się zachorowalność na wiele innych chorób

zakaźnych oraz liczba zgonów i powikłań po przebytych chorobach zakaźnych.

Celem prowadzonych szczepień ochronnych jest uzyskanie osobniczej odporności przez osobę szczepioną oraz odporności zbiorowiskowej tj. ochrony osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Szczepienia obowiązkowe są realizowane przez osoby upoważnione, będące realizatorami obowiązkowych szczepień ochronnych w terminach i zgodnie ze szczegółowymi wskazaniami, dotyczącymi stosowania poszczególnych szczepionek zawartymi w Programie szczepień ochronnych.

Program szczepień Ochronnych (PSO) jest oparty na danych dotyczących aktualnej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w kraju oraz możliwości finansowych państwa. Jest opracowywany na podstawie zaleceń szerokiego grona ekspertów, lekarzy pediatrów, zakaźników, specjalistów zdrowia publicznego i epidemiologów sformalizowanych jako Rada Sanitarno-Epidemiologiczna organu doradczego GIS oraz Pediatrycznego Zespołu Ekspertów ds. Programu Szczepień Ochronnych przy Ministrze Zdrowia, rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC). Na kształt PSO wpływają także opinie konsultantów krajowych z różnych dziedzin medycyny.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajduje się 12 punktów realizujących szczepienia ochronne:

- 10 punktów szczepień realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane
- 1 Oddział noworodkowy realizujący obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 Dział pomocy doraźnej realizujący szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie (szczepienia p/ko tężcowi).

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w roku 2019 przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Rocznych Sprawozdaniach ze Szczepień Ochronnych MZ-54 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych.

Analiza Porównawcza Szczepień w latach 2018/2019		
Szczepienie p/ko gruźlicy	2018r.	2019r.
Szczepienie dzieci rocznik 2019	98,67 %	99,39 %
Szczepienie p/ko WZW typu B		
Szczepienie podstawowe w 1 roku życia	36,02%	49,09%
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	94,56%	99,47%
Szczepienie p/ko odrze, śwince, różyczce		
Szczepienie podstawowe w 2 roku życia	88,18%	89,60%
Szczepienie podstawowe w 3 roku życia	99,47%	97,88%
Szczepienie przypominające w 10 r.ż.	93,94%	94,09%
Szczepienie I przypominające w 6 r.ż.	-	81,07%
Szczepienie p/ko poliomyelitis		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	42,74%	51,22%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,28%	47,73%
Szczepienie I przypominające	89,30%	92,27%
Szczepienie p/ko błonicy i tężcowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	42,74%	51,22%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,28%	47,73%
Szczepienie I przypominające	89,30%	92,27%
Szczepienie II przypominające	93,97%	96,22%
Szczepienie III przypominające	90,04%	91,34%
Szczepienie p/ko krztuścowi		
Szczepienie Pierwotne w 1 roku życia	42,74%	51,22%
Szczepienie Podstawowe w 2 roku życia	47,28%	47,74%
Szczepienie Przypominające w 6 roku życia	89,30%	92,27%
Szczepienie p/ko Haemophilus influenzae		
Szczepienie Pierwotne w 1 r.ż.	42,74%	51,22%
Podstawowe w 2 r.ż.	47,28%	47,73%
Szczepienie p/ko Streptococcus pneumoniae		
Szczepienie Pierwotne w 1 r.ż.	45,70%	63,64%
Szczepienie Podstawowe w 2 r.ż.	77,07%	80,27%

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 1 i 2 roku życia oraz dzieci i młodzieży w wieku szkolnym kształtuje się na wyższym w stosunku do roku ubiegłego poziomie. Wyjątek stanowi jedynie szczepienie podstawowe p/ko odrze, śwince i różyczce u dzieci w 3 roku życia które zrealizowano na niższym poziomie. Duży wpływ na wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych ma nadal utrzymująca się tendencja uchylania się od obowiązku szczepień.

W roku 2019 wprowadzono w Programie Szczepień Ochronnych zmianę polegającą na wprowadzeniu szczepienia przypominającego przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia.

W analizowanym okresie w związku z narażeniem na zakażenie zaszczepiono p/ko tężcowi nieznacznie mniejszą ilość osób niż w roku ubiegłym. Zaobserwowano znaczny spadek liczby osób zaszczepionych przeciwko Wirusowemu zapaleniu wątroby typu A – 17 (rok 2018 – 111) oraz przeciwko zakażeniom wywołanym przez *Neisseria meningitidis* – 38 (rok 2018 – 72). Na zbliżonym poziomie utrzymuje się realizacja zalecanych szczepień ochronnych przeciwko Kleszczowemu zapaleniu mózgu.

W omawianym okresie zarejestrowano 7 przypadków wystąpienia Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego. Wszystkie przypadki zostały zakwalifikowane przez lekarz zgłaszających jako łagodne. U e wszystkich dzieci nastąpił pełny powrót do zdrowia.

W powiecie sępoleńskim, podobnie jak w całym kraju utrzymuje się niekorzystny wpływ ruchów antyszczepionkowych. Skutkuje to wzrostem liczby osób (rodziców, opiekunów) uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, a tym samym zwiększeniem się liczby osób nieszczepionych.

W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj., w stosunku do 51 osób prowadził działania zmierzające do wyegzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W wyniku podjętych działań działań 23 osoby wykonało obowiązek szczepień. Pomimo podejmowanych przez PPIS w Sępólnie Kraj., działań nadal 22 osoby nie wykonało obowiązku szczepień (nie zaszczepiono 17 osób).

W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. sprawował nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019r., poz. 59) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018r., poz. 1152 z późn. zm.).

Badania jakości wody wykonywane były przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294).

Zaopatrzenie ludności w wodę

Na obszarze powiatu sępoleńskiego wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności, zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko - chemicznym. Do uzdatniania wody stosowane są tradycyjne sposoby napowietrzania i filtracji. Wszystkie wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. pracują w oparciu o jedno ujęcie, które stanowi jedna lub kilka studni, eksploatowanych najczęściej naprzemiennie. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Ustanowione są strefy bezpośredniej ochrony sanitarnej ujęć wody, które są oznakowane tablicami informacyjnymi.

Mając na uwadze wysoką jakość świadczonych usług, przedsiębiorstwa wodociągowe, poddają regularnie przeglądowi oraz konserwacji urządzenia wodne wraz z siecią. Każdorazowo, po zakończonych pracach modernizacyjnych, w celu utrzymania odpowiedniej jakości produkowanej wody, sieć dystrybucyjna poddawana jest płukaniu i krótkotrwałemu chlorowaniu w celu eliminacji jej wtórnego zanieczyszczenia.

W 2019r. skontrolowano 12 stacji uzdatniania wody wodociągów publicznych (nie skontrolowano stacji uzdatniania wody w Runowie ze względu na trwające prace modernizacyjne) i 2 stacje indywidualnego ujęcia wody Zakładu Mleczarskiego w Zalesiu i Zakładu Produkcji Mączki Rybnej „ALMOR” w Iłowie. Na 14 przeprowadzonych kontroli w trzech przypadkach stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne i wszczęto postępowanie administracyjne. Nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny komór studni stwierdzono we wszystkich stacjach uzdatniania wody w gminie Sośno: ***Wodociąg publiczny w Rogalinie, w Sitnie i w Przepalkowie.*** Na administratora wodociągów – Zakład Gospodarki Komunalnej w sośnie nałożono decyzje nakazującą doprowadzenie obiektów do odpowiedniego stanu sanitarnego.

Podczas prowadzonych kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody.

W roku sprawozdawczym 2019 zakończono rozpoczętą jeszcze w 2018r modernizację stacji uzdatniania wody w Wałdowie. Zakres prac modernizacyjnych obejmował:

- wymianę wyposażenia studni głębinowych
- montaż dwóch zbiorników retencyjnych o poj. 100 m³ każdy,
- budowę odstojnika wód popłucznych
- montaż urządzeń technologicznych

W 2019r. przeprowadzono również modernizację stacji uzdatniania wody w Runowie, która obejmowała:

- montaż dwóch zbiorników retencyjnych każdy o pojemności 100 m³,
- uszczelnienie dwóch studni głębinowych, wymalowanie wnętrza studni, wymiana włączników studni, wyposażenie ich w kompletną armaturę i urządzenia pomiarowe,
- wymiana stolarki okiennej,
- docieplenie ścian,
- wykonanie glazury na ścianach i podłodze, wymalowanie ścian i sufitów SUW,
- obsadzenie nowych filtrów na hali filtrów,
- wykonanie remontu dachu tj. ocieplenie styropapą,
- wykonanie nowego przykrycia odstojników wód popłucznych
- wykonanie nowego ogrodzenia działki wraz z bramą wjazdową i furtką,

Ponadto w SUW modernizacji podlegały poniższe urządzenia technologiczne:

- filtrów odżelaziania oraz odmanganiania,
- montaż centralnego aeratora powietrza,
- montażu pompowni II°,
- montażu przewodów technologicznych z rur ze stali kwasoodpornej wraz z armaturą,
- montażu sprężarek oraz dmuchawy powietrza,
- montażu instalacji elektrycznej oraz szafy sterowniczej.

Stacja uzdatniania wody w Więcborku

Struktura wodociągów w 2019 roku

W roku 2019 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdowało się ogółem 13 wodociągów zlokalizowanych na terenie 4 gmin powiatu sępoleńskiego oraz 2 ujęcia indywidualne przyzakładowe.

Wodociągi o produkcji wody 1000 – 10000 m³/d

- **Wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj.** – zaopatrujący miejscowości: Sępólno Kraj., Dziechowo, Chmielniki, Komierówko, Grochowiec, Niechorz, Piaseczno, Sikorz, Siedlisko, Świdwie, Wysoka Kraj., Zboże, Wiśniewka, Trziciany, Skarpa, Lutówko i Lutówko Młyn. Od trzech miesięcy wodociąg zaopatruje w wodę również odbiorców wodociągu publicznego w Kawlach, w związku z czasowym zamknięciem stacji uzdatniania wody na czas prowadzonego remontu.

Wodociągi o produkcji wody 100 – 1000 m³/d

- **Wodociąg publiczny w Więcborku** – zaopatrujący miejscowości: Więcbork, Suchorączek, Nowy Dwór, Karolewo, Śmiłowo, Dalkowo, Jastrzębiec, Młynki,
- **Wodociąg publiczny w Kamieniu Kraj.** – zaopatrujący miejscowości: Kamień Kraj., Płocicz, Duża Cerkwica, Mała Cerkwica, Radzim, Dąbrówka, Dąbrowa, Witkowo, Witkowo leśniczówka, Witkowski Młyn,
- **Wodociąg publiczny w Przepalkowie** - zaopatrujący miejscowości: Przepalkowo, Sośno, Obodowo, Olszewka, Dziedno, Dębiny, Zielonka, Wielowicz, Wielowiczek, Szynwałd, Roztoki, Borówki,
- **Wodociąg publiczny w Sitnie** – zaopatrujący miejscowość Sitno, Mierucin, Tuszkowo, Skoraczewo, Jaszkowo, Wąwelno,
- **Wodociąg publiczny w Orzelku** - zaopatrujący miejscowości: Orzełek, Zamarte, Obkas, Niwy, Nowa Wieś, Jerzmionki, Osady Jerzmionckie,
- **Wodociąg publiczny w Wałdowie** - zaopatrujący miejscowości: Wałdowo, Wałdówko, Wilkowo, Włoscióbrz, Teklanowo, Komierowo, Zalesie.
- **Wodociąg publiczny w Sypniewie** - zaopatrujący miejscowości: Sypniewo, Dorotowo, Wilcze Jary, Wymysłowo, Adamowo, Adamowo-Leśnictwo, Lubcza, Jeleń, Frydrychowo,
- **Wodociąg publiczny w Runowie Kraj.** - zaopatrujący miejscowości: Runowo, Borzyszkowo, Czarmuń, Czarmuń gajówka, Puszcza, Klarynowo, Górówatki, Katarzynie, Klementynowo, Zabartowo, Zgniłka, Zabartowo,
- **Wodociąg publiczny w Kawlach** - zaopatrujący miejscowości: Wiśniewa, Lutowo, Iłowo osada, Jazdrowo, Iłowo wieś, Radońsk, Kawle. Od 01.10.2019r. stacja uzdatniania wody w Kawlach zamknięta na czas remontu. Odbiorcy wody podłączeni zostali do sieci wodociągu publicznego w Sępólnie Kraj.
- **Wodociąg publiczny w Witunii** - zaopatrujący miejscowości: Witunia, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Chłopigozd-Gajówka, Chłopigozd-Leśnictwo,

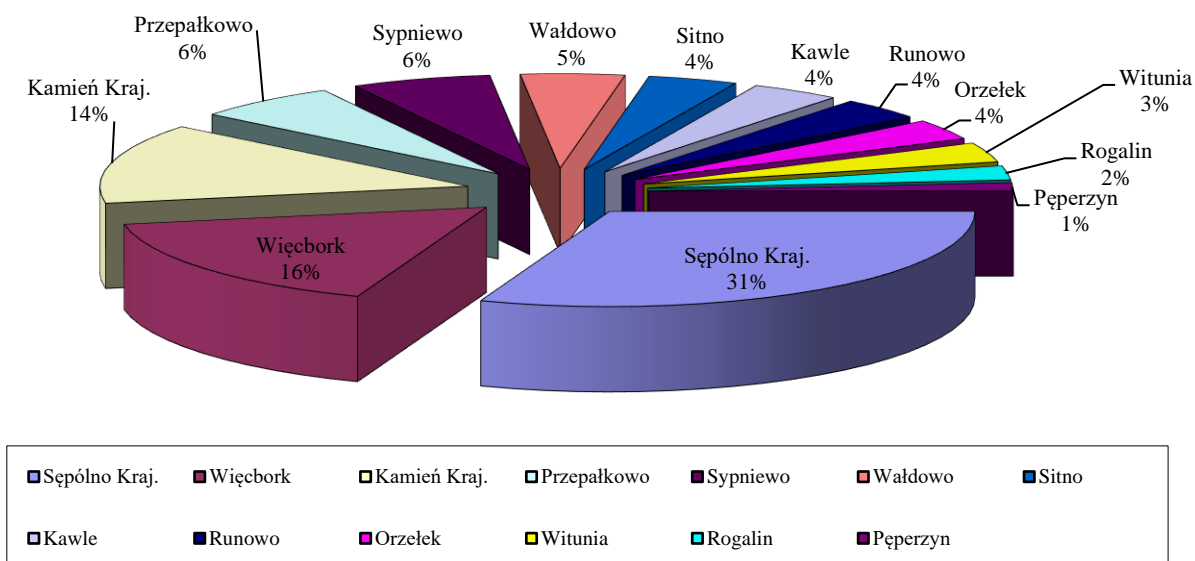
Wodociągi o produkcji wody <100 m³/d

- **Wodociąg publiczny w Peperzynie** - zaopatrujący miejscowość Peperzyn,
- **Wodociąg publiczny w Rogalinie** – zaopatrujący miejscowość Rogalin, Tonin, Toninek, Ostrówek, Płosków,

Indywidualne ujęcia wody

- **Ujęcie indywidualne Zakładu Produkcji Mączki Rybnej „ALMOR” w Iłowie**
- **Ujęcie indywidualne Zakładu Mleczarskiego w Zalesiu**

Procentowy rozkład ludności zaopatrywanej z poszczególnych wodociągów

Woda z wodociągów poddawana była systematycznej kontroli jej jakości, prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie monitoringu kontrolnego, przeglądowego oraz w ramach nadzoru sanitarnego wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Bydgoszczy oraz w Nakle n. Not. Badania wody wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zarówno w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak i w laboratoriach zewnętrznych o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

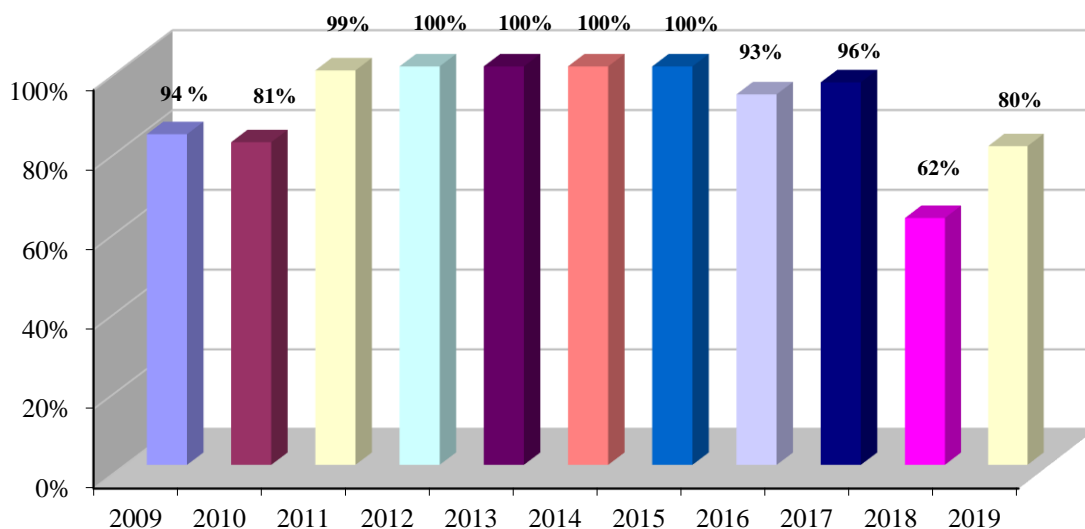
Spośród zewidencjonowanych wodociągów powiatu sępoleńskiego 2 największe wodociągi (wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj. i Więcborku) objęte były raportowaniem do Komisji Europejskiej.

Wszystkie wodociągi przebadano w pełnym zakresie parametrów zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). Ogółem w 2019r. pobrano do badań 88 próbek wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych (w tym w 11 próbach określono dodatkowe parametry zamieszczone w części B rozporządzenia MZ z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r., poz. 2294). Natomiast w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe 118 próbki wody.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w nim wymagania.

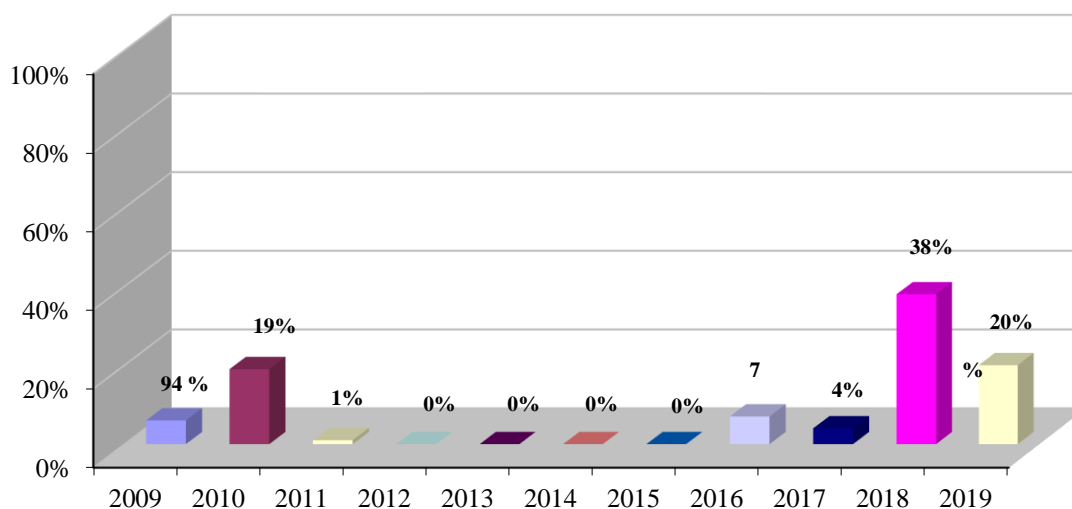
W 2019 roku bardzo często stwierdzano niewłaściwą jakość wody, głównie pod względem mikrobiologicznym. Przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h utrzymywały się przez dłuższy czas w kilku wodociągach. Tylko w dwóch nadzorowanych wodociągach nie stwierdzono przekroczeń żadnych parametrów (wodociąg publiczny w Kamieniu i Rogalinie). W 4 wodociągach stwierdzono tylko miejscowe i chwilowe przekroczenia mikrobiologiczne (wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj, Orzełku, Wałdowie i Sitnie). Większość stwierdzanych w ciągu roku przekroczeń dotyczyła tylko kilku wodociągów (głównie wodociągu publicznego w Więcborku).

W ciągu całego ubiegłego roku nie odnotowano żadnych przekroczeń, które wymagałyby unieruchomienia wodociągu i zapewnienia mieszkańcom zastępczego źródła wody przeznaczonej do spożycia. W kilku przypadkach stwierdzono chwilową i miejscową obecność pojedynczych bakterii z grupy coli.

Rozkład procentowy urządzeń wodnych produkujących wodę o odpowiedniej jakości. (stan na 31.12.2019r.)

W wodę niespełniającą wymagań sanitarnych zaopatrywanych było 7960 mieszkańców -20% odbiorców – stan na dzień 31.12.2019r.

Rozkład procentowy mieszkańców powiatu sępoleńskiego zaopatrywanych w wodę o niewłaściwej jakości. (stan na 31.12.2019r.)

Zaobserwowane od 2018r. pogorszenie jakości wody w nadzorowanych wodociągach związane jest z wprowadzeniem do zakresu badań dodatkowego parametru – ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h, którego przekroczenia stwierdzano w części badanych próbek wody. Bakterie te nie stwarzają istotnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów, woda nadaje się do spożycia i na potrzeby gospodarcze. Wskaźnik ten uchodzi za najbardziej przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, dlatego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) został wprowadzony jako jeden z podstawowych parametrów jakości mikrobiologicznej wody.

W przypadku pojawienia się zanieczyszczeń bakteriologicznych, przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały natychmiastowe działania mające na celu ich wyeliminowanie, a mianowicie najczęściej było to płukanie sieci oraz krótkotrwałe przechlorowanie urządzeń i sieci. Konsumentów o wszystkich przekroczeniach mikrobiologicznych informowani byli w wydawanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. komunikatach.

W przypadku parametrów fizykochemicznych na nadzorowanym terenie najczęściej stwierdzano przekroczenia zawartości żelaza i manganu oraz wskaźnika mętności wody. Związki tych metali stanowią typowe naturalne zanieczyszczenia wody. W przypadku zaistnienia nieprawidłowości w eksploatacji urządzenia uzdatniającego lub awarii samego urządzenia może dojść do zanieczyszczenia wody przeznaczonej dla konsumentów. Jednakże zwiększona zawartość tych związków nie ma istotnego znaczenia zdrowotnego dla ludzi, natomiast jest uciążliwa, gdyż powoduje zmiany organoleptyczne wody, przyczyniając się do wzrostu barwy i mętności.

Przekroczenia parametrów w poszczególnych wodociągach w ciągu całego 2019r.

Wodociąg publiczny w Sępólnie Kraj.

W jednej z 3 próbek wody pobranych 21.10.2019r. stwierdzono obecność pojedynczych bakterii z grupy coli (4 jtk). Badania kontrolne przeprowadzone przez ZGK Sępólno Kraj. nie potwierdziły niewłaściwej jakości wody.

Wodociąg publiczny w Więcborku

W próbkach wody pobranych 12.02.2019r. stwierdzono zwiększoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. nałożył na administratora wodociągu decyzję nakazującą podjęcie działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody pod względem mikrobiologicznym do odpowiednich wymagań do dnia 31.05.2019. W wyznaczonym terminie jakość wody nie uległa poprawie wobec powyższego wszczęto postępowanie egzekucyjne. W dniu 25.06.2019r. administrator wodociągu przedstawił prawidłowe pod względem mikrobiologicznym wyniki badań wody. Kolejna kontrola stwierdziła jednak ponownie zwiększoną liczbę mikroorganizmów. Na administratora wodociągu nałożono karę grzywny i wyznaczono nowy termin wykonania nakazów decyzji. W wyznaczonym terminie obowiązek wynikający z decyzji nie został wykonany, wobec powyższego koniecznym stało się nałożenie kolejnej grzywny i wyznaczenie nowego terminu do dnia 29.02.2020.

- W próbkach wody pobranych 22.05.2019r. w ramach monitoringu wewnętrznego prowadzonego przez ZGK w Więcborku stwierdzono ponadnormatywne stężenie żelaza i manganu. Badania kontrolne potwierdziły tylko przekroczenia stężenia żelaza. Państwowy

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. wydał decyzje nakazującą doprowadzenie jakości wody pod względem stężenia żelaza do wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W wyznaczonym decyzją terminie nie udało się wykonać nakazów decyzji. Po upomnieniu przedstawiono prawidłowe wyniki badań wody.

Wodociąg publiczny w Kamieniu Kraj.

W wodociągu tym przez cały rok nie stwierdzono żadnych przekroczeń

Wodociąg publiczny w Przepalkowie

Wyniki badań wody pobranej w dniu 19.03.2019r. wykazały niewłaściwą barwę wody.

Wodociąg publiczny w Sitnie

W dwóch z trzech pobranych w dniu 13.05.2019r. próbkach wody stwierdzono pojedyncze bakterie grupy coli. Pobrane 17.05.2019r. próby kontrolne nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych.

Wodociąg publiczny w Rogalinie

W ciągu całego roku stwierdzono pojedyncze i chwilowe niewielkie przekroczenia barwy i mętności

Wodociąg publiczny w Orzelku

Pod koniec 2019r. w wodociągu publicznym w Orzelku stwierdzono chwilowe i miejscowe zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody. Próby kontrolne nie potwierdziły przekroczenia parametrów mikrobiologicznych.

Wodociąg publiczny w Waldowie

W dwóch z trzech pobranych w dniu 14.10.2019r. próbkach wody stwierdzono niewłaściwą jakość mikrobiologiczną. W jednym punkcie stwierdzono ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22 °C, w drugim punkcie monitoringowym stwierdzono obecność pojedynczych bakterii grupy coli. Próby kontrolne nie potwierdziły przekroczeń mikrobiologicznych.

Wodociąg publiczny w Sypniewie

W pierwszym półroczu 2019r. w pobieranych próbkach wody stwierdzano przekroczenie stężenia manganu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. prowadził postępowanie administracyjne i egzekucyjne w tej sprawie od 2017r.

Wodociąg publiczny w Runowie Kraj.

W próbkach wody pobranych pod koniec roku 2019 stwierdzono ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. W dniu 30.12.2019 wystawiono decyzje nakazującą doprowadzenie jakości wody do odpowiednich wymagań mikrobiologicznych w terminie do 31.03.2020r.

Wyniki badań wody pobranej w dniu 10.04.2019r. wykazały ponadnormatywne stężenie manganu. Administrator wodociągu zobowiązał się do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych i przywrócenia właściwej jakości wody. W terminie 30 dni, jakość wody uległa poprawie, postępowanie administracyjne. Kolejne wyniki badań przeprowadzone w ramach monitoringu wewnętrznego ponownie wykazały ponadnormatywne stężenie manganu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. wydał decyzje administracyjną

nakazującą doprowadzenie jakości wody z zakresie stężenia manganu do wartości określonych w przepisach prawa. W wyznaczonym terminie przywrócono właściwą jakość wody.

Wyniki badań wody pobranej przez ZGK Więcbork w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 13.02.2019r. wykazały ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C oraz pojedyncze bakterie grupy coli. Podjęte natychmiastowo działania naprawcze pozwoliły na przywrócenie właściwych parametrów mikrobiologicznych wody. Wszczęte postępowanie administracyjne – umorzono.

Wodociąg publiczny w Kawlach

Wyniki badań wody pobranej w dniu 26.03.2019r. wykazały ponadnormatywne stężenie manganu. Przed wydaniem decyzji nakazującej stężenie manganu w wodzie powróciło do normy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. umorzył wszczęte postępowanie administracyjne.

Wodociąg publiczny w Peperzynie

W pierwszym półroczu 2019r. w pobranych próbkach wody stwierdzano przekroczenie stężenia manganu i żelaza oraz niewłaściwą mętność wody. Pomimo przydzielonego 30 dniowego odstępstwa nie udało się administratorowi wodociągu doprowadzić jakości wody do odpowiednich wymagań. Koniecznym stało się wydanie decyzji administracyjnej.

Wodociąg publiczny w Witunii

W jednej z trzech pobranych w dniu 03.06.2019r. próbek wody stwierdzono zwiększoną ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C. Badania kontrolne po przeprowadzonych działaniach naprawczych nie wykazały przekroczenia.

Bieżące wyniki badań jakości wody są publikowane na stronach internetowych przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych, stronach gminy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. O przypadkach unieruchomienia dostaw wody konsumenci są informowani w formie komunikatów PPIS - które są publikowane i dystrybuowane oraz przekazywane poprzez lokalne media.

W gminach Sępólno Kraj. i Więcbork został wprowadzony system polegający na **informowaniu odbiorców drogą SMS o wszelkich awariach lub planowanych przerwach w dostawie wody.**

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. w 2019r. objął nadzorem **355 obiektów użyteczności publicznej oraz 3 kąpieliska i 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.**

Każdego roku obserwuje się wzrost liczby obiektów znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj.

Obiekty użyteczności publicznej stanowią liczną i różnorodną grupę, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii.

W grupie tych obiektów znajdują się: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, hotele, ośrodki wczasowe, pływalnie, obiekty sportowe, obiekty kulturalne, place zabaw, parkingi, cmentarze, ustępy publiczne, itp.

W **2019r.** z tej grupy skontrolowano **216 obiektów, 3 kąpieliska oraz 1 miejsce wykorzystywane do kąpeli**, co stanowi ponad 61% ogółu nadzorowanych obiektów.

W **2019r.** przeprowadzono ponadto: **10 kontroli** z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad przebiegiem ekshumacji, **1 kontrolę** interwencyjną w związku ze zgłoszonym doniesieniem sanitarnym oraz **1 kontrolę** wspólną z pracownikiem Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego (odbiór obiektu).

W 2019r. wydano **11 decyzji** administracyjnych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego oraz **13 decyzji** z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego (dotyczących zezwoleń na przeprowadzenie ekshumacji), a także **26 decyzji płatnościowych.**

Wśród wszystkich obiektów użyteczności publicznej nie odnotowuje się obiektów w bardzo złym stanie sanitarno – technicznym, a stwierdzane nieprawidłowości usuwane są w niedługich okresach czasu.

W 2019r. **postępowania administracyjne** dotyczące doprowadzenia obiektów do wymaganego stanu sanitarno – higienicznego lub technicznego, a także związane z nieprawidłowościami dotyczącymi procedur, sterylizacji lub postępowania z odpadami niebezpiecznymi toczyły się wobec **10 obiektów.**

Wśród tej grupy obiektów znalazły się: 1 zakład kosmetyczny, 1 inny zakład, w którym świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, 2 zakłady fryzjerskie, 1 inny obiekt, w którym świadczone są usługi hotelarskie, 1 stadion, 2 świetlice, 2 pływalnie.

Do końca 2019r. odnotowano poprawę stanu sanitarnego większości zakwestionowanych obiektów użyteczności publicznej,

W przypadku dwóch obiektów (świetlice wiejskie) termin realizacji obowiązków wynikających z decyzji upływa w 2020r.

Nieprawidłowości sanitarno – higieniczne oraz techniczne jakie stwierdzano podczas kontroli w wymienionych obiektach dotyczyły przede wszystkim doprowadzenia obiektów do wymaganego stanu sanitarno – higienicznego lub technicznego, a także związane były z nieprawidłowościami dotyczącymi procedur, sterylizacji, postępowania z odpadami niebezpiecznymi, brakiem zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych, brakiem badań wody do spożycia oraz nieprawidłowymi wynikami badań wody na pływalniach.

Na przestrzeni kilku lat nadal obserwuje się wzrost liczby powstających na terenie powiatu placów zabaw, a także wymianę przyrządów na istniejących już placach zabaw. W 2019r. pod nadzór trafiło 11 nowych placów zabaw i siłowni plenerowych. Nadal problemem jest zapewnienie właściwych warunków technicznych na istniejących obiektach. Drewniane elementy przyrządów pod wpływem warunków atmosferycznych łatwo ulegają zniszczeniu, a sołectwa dysponują ograniczonymi środkami finansowymi na ich renowację bądź wymianę. W dwóch gminach zauważa się tendencję do stopniowego usuwania drewnianych urządzeń i zastępowania ich metalowymi urządzeniami o znacznie lepszej jakości.

O stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowościach technicznych urządzeń (na 15 placach zabaw) poinformowano wystąpieniem właścicieli placów zabaw oraz przekazano informacje do Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Kraj.

W 2019r. po raz kolejny zaobserwowano rotację w branży kosmetycznej, fryzjerskiej i odnowy biologicznej. Na terenie powiatu sępoleńskiego działalność w tym zakresie rozpoczęło 10 podmiotów. Kilka z obiektów z kolei zakończyło lub zawiesiło swoją działalność.

Po przeprowadzonych w 2019r, kontrolach, w trakcie których położono duży nacisk na prawidłowe przeprowadzanie procesów sterylizacji narzędzi można stwierdzić, że w większości zakładów proces ten jest przeprowadzany właściwie.

Większość zakładów zaopatrzyła się we własne autoklawy parowe klasy B. Nieliczne posiadają umowy na sterylizację narzędzi zawarte z innymi zakładami zewnętrznymi świadczącymi usługi w zakresie sterylizacji, bądź stosują wyłącznie narzędzia jednorazowego użytku.

Obserwuje się również rozwój branży turystycznej. W bieżącym roku dokonano odbioru nowego obiektu całorocznego z apartamentami na wynajem – Uroczysko Lutówko.

Obiekty świadczące całoroczne usługi hotelarskie, a także obiekty sezonowe znajdują się w zadowalającym stanie sanitarno – higienicznym.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. znajdują się: 1 basen kąpielowy kryty wraz z jacuzzi zlokalizowany przy Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj., 1 basen kąpielowy kryty wraz z jacuzzi zlokalizowany przy Hotelu Diadem w Jerzmionkach oraz jacuzzi funkcjonujące przy Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. i uruchomione w 2019r. jacuzzi w Pałacu Komierowo.

W 2019r. przeprowadzono kontrolę sanitarną **3 obiektów**. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych. Nie przeprowadzono kontroli pływalni przy Hotelu Diadem z powodu trwającego przez kilka miesięcy remontu obiektu.

Zarządzający basenami przeprowadzają regularne badania jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Przeprowadzane badania jakości wody basenowej wykazują przypadki wzrostu chloru związanego oraz wolnego. Działania naprawcze podejmowane są na bieżąco.

W ciągu całego roku stwierdzono kilkakrotnie zanieczyszczenia mikrobiologiczne na pływalniach:

- W jacuzzi przy Zespole Pałacowo – Parkowym w Runowie Kraj. w ciągu całego roku stwierdzono jednorazowo obecność w wodzie bakterii Legionella sp.(w ilości: 700 jtk/100 ml).Jacuzzi zostało wyłączone z użytkowania i podjęte zostały czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.
- W jacuzzi Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. w ciągu całego roku stwierdzono jednorazowo obecność bakterii Pseudomonas aeruginosa (w ilości: 5 jtk/100 ml).Jacuzzi zostało wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.
- W niecce basenowej w Hotelu „Diadem” w Jerzmionkach w ciągu całego roku stwierdzono jednorazowo obecność bakterii Pseudomonas aeruginosa (w ilości: 88 jtk/100 ml).Basen został wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.
- W jacuzzi zlokalizowanym w Pałacu Komierowo w ciągu całego roku stwierdzono dwukrotnie obecność bakterii Pseudomonas aeruginosa (w ilości: 14 jtk/100 ml oraz 300 jtk/100 ml). Jacuzzi zostało wyłączone z użytkowania i podejmowane były czynności naprawcze zmierzające do usunięcia zanieczyszczenia. Po wykonaniu kontrolnych badań wody otrzymano prawidłowe wyniki parametrów mikrobiologicznych.

Stan sanitarno-higieniczny kąpielisk na terenie powiatu sępoleńskiego

Na terenie powiatu sępoleńskiego w sezonie kąpielowym 2019r. udostępniono do użytku 3 kąpieliska: nad Jeziorem Sępoleńskim, nad Jeziorem Więcborskim i nad Jeziorem Mochel w Kamieniu Krajeńskim. Ponadto na terenie powiatu sępoleńskiego funkcjonuje także 1 miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpeli przez okres nie dłuższy niż 30 dni - nad Jeziorem Konieczno w Lubczy.

Kąpielisko nad Jeziorem Sępoleńskim

W roku 2019 obiekt przeszedł całościową modernizację nie tylko sprzętów i budowli wodnych, ale także zaplecza sanitarno-higienicznego.

Kąpielisko nad Jeziorem Więcborskim

Kąpielisko nad Jeziorem Mochel w Kamieniu Kraj.

W czasie całego sezonu kąpielowego w 2019r. przeprowadzono 8 kontroli w wyżej wymienionych miejscach. W związku z prowadzonym nadzorem wydano 14 ocen jakości wody, stwierdzających jej przydatność do kąpeli. W sezonie kąpielowym 2019r. nie odnotowano zakwitów sinic na żadnym z kąpielisk.

www.sk.gis.gov.pl

Serwis kąpieliskowy to portal informacyjny Głównego Inspektorat Sanitarnego gdzie znaleźć można wszelkie informacje o jakości wody w kąpieliskach na terenie całego kraju.

Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia

W 2019r. ewidencja Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Sępólnie Kraj. obejmowała 46 placówek ochrony zdrowia: 19 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz 27 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą.

Skontrolowano łącznie 37 obiektów, przeprowadzając w nich łącznie 40 kontroli sanitarnych z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego. W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia w 2 obiektach – były to gabinety stomatologiczne. Nieprawidłowości, jakie stwierdzono dotyczyły braku procedur w zakresie sterylizacji oraz niezgodnego z procedurą postępowania w zakresie kontroli biologicznej aparatu sterylizującego.

Negatywnie pod względem stanu sanitarno – higienicznego nie oceniono w 2019r. żadnego obiektu, natomiast w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych poprawie uległ stan 3 obiektów – w 2 z nich usunięto nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2019r, w 1 obiekcie wykonano obowiązki decyzji wydanej w 2018r.), co stanowi 6% ogółu obiektów zewidencjonowanych.

We wszystkich podmiotach medycznych na terenie powiatu opracowano procedury postępowania z odpadami, bielizną czystą i brudną, procedury dezynfekcji i sterylizacji sprzętu, dezynfekcji powierzchni i rąk. Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest w gabinetach zabiegowych i stomatologicznych. Sterylizacja narzędzi przeprowadzana jest wyłącznie w autoklawach.

W przychodniach oraz w pozostałych gabinetach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stosuje się narzędzia jednorazowego użytku. Zaopatrzenie placówek w środki czystości, środki do dezynfekcji, materiały opatrunkowe i bieliznę oceniono jako wystarczające. W trakcie kontroli nie stwierdzono także nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami medycznymi. Wszystkie placówki ochrony zdrowia na nadzorowanym terenie powiatu sępoleńskiego zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych.

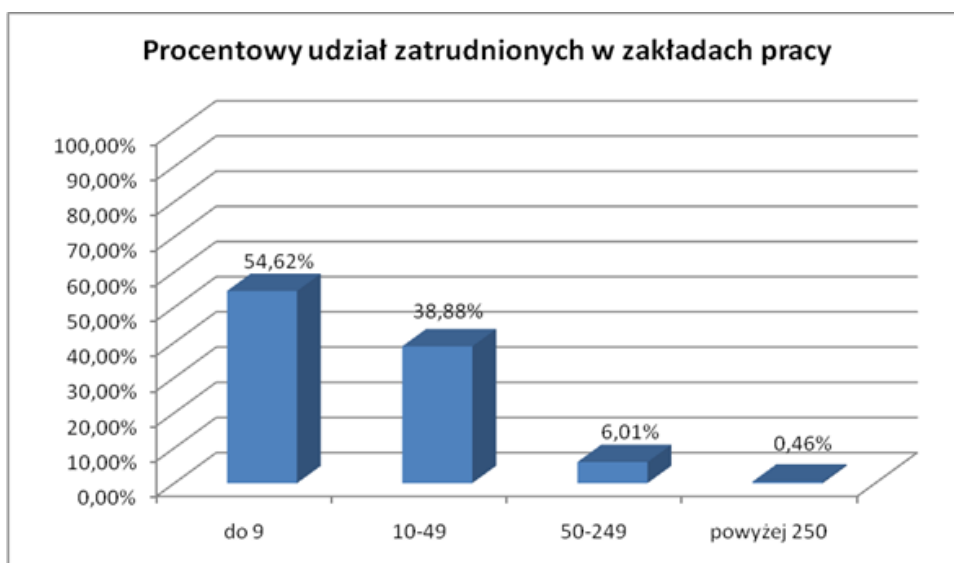

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy obejmuje głównie kontrolę przestrzegania przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. W trakcie nadzoru sprawdzano stan sanitarno – techniczny pomieszczeń, stanowisk pracy, wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, realizacja profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych osób. Szczególną uwagę zwracano na występowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników i procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, występowanie czynników biologicznych oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.

Struktura zatrudnienia

Pod nadzorem bieżącym Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj. znajduje się 171 zakładów pracy, w których zatrudnionych jest 3282 osób. Wśród zakładów przeważają mikroprzedsiębiorcy zatrudniający do 9 pracowników oraz przedsiębiorstwa małe zatrudniające do 49 osób. Większość nadzorowanych obiektów stanowią zakłady przetwórstwa drewna, produkcji mebli, branży spożywczej oraz zakłady zajmujące się handlem detalicznym. Pozostałą grupę stanowią: zakłady produkujące wyroby ze stali, warsztaty samochodowe, firmy handlowo – usługowe, firmy budowlane i produkcji materiałów budowlanych, firmy transportowe.

Nadzór bieżący nad środowiskiem pracy

W roku 2019 skontrolowano 57 zakładów pracy. Łącznie przeprowadzono 67 kontroli w zakładach z terenu powiatu sępoleńskiego w tym 10 kontroli to kontrole sprawdzające, 18 kontroli tematycznych dotyczących produktów biobójczych, 4 kontrole w związku z nadzorem nad środkami zastępczymi.

Wydano 13 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym 2 decyzje umarzające. Łącznie wydano 32 nakazy w niniejszych decyzjach. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć uchybienia w zakresie:

- poprawy stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń – **15**,
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – **3**,

Należy tu jednak podkreślić, iż obserwuje się stałą, systematyczną poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych. Nie zmienia się w sposób istotny specyfika produkcji zakładów działających na terenie powiatu sępoleńskiego. Zasadniczym zagrożeniem dla zdrowia zatrudnionych pracowników jest narażenie znacznej grupy osób na szkodliwe działanie czynników fizycznych w miejscu pracy.

Narażenie na czynniki szkodliwe

Wykonywaniu pracy towarzyszą z reguły niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe czynniki. Czynniki te można podzielić na:

- **fizyczne** obejmujące zagrożenia mechaniczne, elektryczne, pyłowe, termiczne, hałasem, drganiami mechanicznymi (wibracją), oświetleniem, promieniowaniem optycznym i laserowym, polami elektromagnetycznymi,
- **chemiczne** obejmujące zagrożenia substancjami i preparatami chemicznymi w tym rakotwórczymi,
- **biologiczne** obejmujące priony i wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty wewnętrzne, czynniki roślinne i czynniki zwierzęce inne niż pasożyty wewnętrzne,
- **psychofizyczne** obejmujące obciążenie fizyczne (statyczne, dynamiczne, monotypia) i obciążenie psychofizyczne oraz stres. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadził następujące kontrole dotyczące czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy:

1. Czynniki fizyczne:

Podczas wykonywania bieżącego nadzoru sanitarnego w 4 zakładach pracy stwierdzono brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia. Tylko w 2 zakładach pracy w wyniku przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono przekroczenia NDN hałasu. W związku, z czym pracodawcy podjęli odpowiednie działania, aby zminimalizować wpływ przekroczeń hałasu na pracowników. Specyfika i charakter zakładów pracy nie pozwalają w pełni wyeliminować przekroczeń hałasu w związku, z czym pracodawcy wdrażają program działań organizacyjnotechnicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

Pracownicy stosują odpowiednie ochronniki słuchu, maszyny i urządzenia są na bieżąco remontowane i konserwowane, stare maszyny wymieniane są na nowe, stosowane są również rotacje na stanowiskach pracy oraz zmienowość pracy maszyn. Łącznie w zakładach pracy na terenie powiatu sępoleńskiego w warunkach przekroczonych norm higienicznych zatrudnionych było 144 osób.

2. Substancje i mieszaniny chemiczne:

Na terenie powiatu sępoleńskiego pod nadzorem znajduje się:

- 2 producentów substancji chemicznych,
- 2 dalszych użytkowników – formulatorów,
- 24 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 68 stosujących substancje chemiczne i mieszaniny (którzy nie są formulatorami).

W roku 2019 łącznie przeprowadzono 28 kontroli sanitarne w tym zakresie. Skontrolowano 13 dystrybutorów oraz 15 stosujących. W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych.

3. Czynniki biologiczne:

Na terenie powiatu sępoleńskiego znajdują się **76 zakładów pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Łącznie na działanie tych czynników narażonych jest **592 pracowników**. Podczas 11 kontroli sprawdzono przestrzeganie przepisów prawa dotyczących szkodliwych czynników biologicznych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Czynniki rakotwórcze lub mutagenne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE w Sępólnie Kraj. znajduje się **12 zakładów**, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. W 2019r. skontrolowano **4 zakłady pracy**, w których narażonych na czynniki rakotwórcze jest 64 pracowników. Skontrolowane zakłady to głównie stolarnie, gdzie czynnikiem mutagennym są pyły drewna twardego. Analizując badania czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, nie stwierdzono przekroczeń pyłów drewna twardego.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, opracowują procedury i instrukcje bezpiecznej i higienicznej pracy.

Choroby zawodowe

W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Krajeńskim przeprowadził 3 postępowania w sprawach chorób zawodowych

W roku 2019 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Kraj. wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzeń choroby zawodowej (przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: cieśń nadgarstka, choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa- borelioza). Wydano 2 decyzje tj.:

- 1 decyzje umarzające postępowanie ws. choroby zawodowej,
- 1 decyzja stwierdzająca chorobę zawodową.

Nadzór nad przestrzeganiem zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

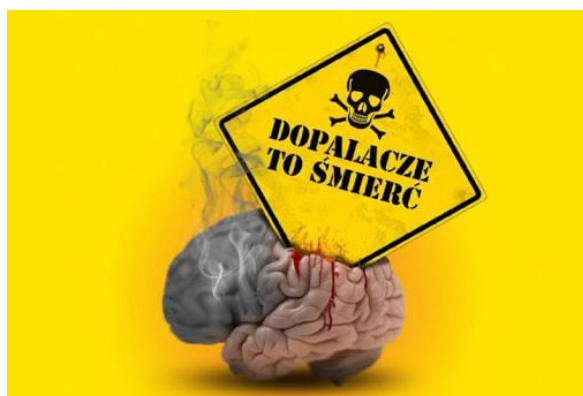
Zgodnie z definicją określoną w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nowa **substancja psychoaktywna** to każda substancja lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działająca na ośrodkowy układ nerwowy, inna niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzająca zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji. Pod pojęciem **środka zastępczego** należy rozumieć produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów

W roku 2019 przeprowadzono 4 kontrole tematyczne, podczas których nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. na bieżąco współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Sępólnie Kraj. w zakresie nadzoru bieżącego i działań profilaktycznych dotyczących środków zastępczych.

W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sępólnie Kraj. prowadził dwa postępowanie wyjaśniające w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu tzw. dopalaczy. W obu przypadkach wydano decyzje umarzające postępowania oraz decyzje orzekające o przepadku na koszt Skarbu Państwa i zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci substancji występujących w środkach zastępczych.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które wprowadzają nowe obostrzenia. Przepisy mają ograniczyć wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Na terenie powiatu w roku 2019 **nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych.**

Wnioski

Najlichnieszą grupą nieprawidłowości stwierdzanych w zakładach pracy podczas kontroli sanitarnych w powiecie sępoleńskim są uchybienia w zakresie nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń. Niemniej kontrolowany stan sanitarny zakładów pracy nadzorowanych przez inspekcję sanitarną systematycznie się poprawia, zauważalna jest zmiana podejścia pracodawców i pracowników do zagadnień związanych z higieną pracy. Dotyczy to zwłaszcza zakładów nowopowstałych, których możliwości finansowe pozwalają na wdrożenie nowych, bardziej higienicznych technologii. Również w zakładach prowadzących działalność w starych, niekiedy adoptowanych na potrzeby zakładu, pomieszczeniach zauważalna jest poprawa stanu sanitarno-technicznego. Najmniej uchybień występuje w zakładach pracy, w których działa służba BHP oraz pracodawcy rozumieją potrzebę dbania o dobre warunki pracy.

Jako główne przyczyny powstawania uchybień dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy można wskazać:

- wysokie koszty, jakie musi ponieść pracodawca za wykonanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (często zakład zatrudnia tylko 1-3 pracowników),
- niewłaściwą interpretację lub nieznaną przepisy prawnych przez pracodawców
- lub osoby odpowiedzialne za bezpieczne i higieniczne warunki pracy w zakładach,
- brak odpowiednich służb bhp.

W porównaniu z latami ubiegłymi wydano mniej decyzji, a co z tym idzie mniej nakazów co świadczy o poprawie warunków pracy oraz większej świadomości pracodawców i pracowników o istniejących zagrożeniach w pracy.

WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

Działalność i kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży obejmują sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:

- stanu sanitarno – higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych
- higieny procesu nauczania
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania
- nadzoru nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

Liczba placówek nadzorowanych przez Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w 2019r.:

a) stałych - 43 (1 żłobek, 2 kluby dziecięce, 8 przedszkoli, 3 gminne pracownie edukacji kulturalnej, 21 szkół podstawowych, 3 zespoły szkół, 2 świetlice terapeutyczne, 2 schroniska młodzieżowe, 1 warsztat terapii zajęciowej);

b) sezonowych – 38 (5 placówek wypoczynku zimowego, 33 placówek wypoczynku letniego).

W roku 2019 przeprowadzono **116 kontroli sanitarnych**. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **6 decyzji merytorycznych** dotyczących poprawy stanu sanitarno – higienicznego:

Decyzje dotyczyły:	Liczba nakazów
Pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych	1
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	2
Warunków prowadzenia zajęć WF	1
Gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	1
Badań do celów sanitarnych	1
Nieprzestrzegania GHP / GMP	1
Brak obudowy na kaloryferach	1
Skażenie ciepłej wody bakteriami Legionella sp.	5
Nieprawidłowe przechowywanie pościeli w przedszkolu	1
Niesprawne oświetlenie	1
Niewłaściwa wentylacja	1

Stan sanitarno - higieniczny placówek oświatowo - wychowawczych

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 4 obiektach (co stanowi 10% wszystkich obiektów stałych) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego. W porównaniu z rokiem 2018 wykonano w kontrolowanych placówkach porównywalną ilość prac remontowych. Stan sanitarno – higieniczny jak i technicznych nadzorowanych placówek jest zadowalający.

Sala gimnastyczna w ZSCKR w Sypniewie

Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej nr 1 w Sępólnie Kraj.

W 2019 roku nastąpiły niewielkie zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek. Gminne przedszkole nr. 2 "BAJKA" utworzyło kolejny oddział na bazie pomieszczeń Szkoły Podstawowej nr 3 w Sępólnie Krajeńskim. Z końcem roku została zlikwidowana kuchnia w Szkole Podstawowej w Przepalkowie. Żadna z placówek nie wzbogaciła się o nowe pomieszczenia.

Toaleta w Szkole Podstawowej w Przepalkowie

Toaleta w Szkole Podstawowej nr 2 w Więcborku

Badania środowiska szkolnego

Rok	Badania ogółem	w tym:			
		natężenie oświetlenia sztucznego	tygodniowy rozkład lekcji	stoły i krzesła	temperatura pomieszczeń
2017	379	34	140	205	0
2018	401	36	140	225	0
2019	368	47	156	165	0

Natężenie oświetlenia sztucznego

Pomiary przeprowadzono w: 2 szkołach podstawowych – 29 badań (290 oznaczeń), 1 zespole szkół – 8 badań (80 oznaczeń), 1 świetlicy terapeutycznej – 5 badań (50 oznaczeń), 1 warsztacie terapii zajęciowej - 5 badań (50 oznaczeń).

Tygodniowy rozkład lekcji

Przebadano łącznie 156 oddziałów: 131 w szkołach podstawowych (262 oznaczenia), 25 w zespołach szkół (50 oznaczeń). Badanie dotyczyło klas 4-8 szkół podstawowych, a także oddziałów w ponadgimnazjalnym zespole szkół - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Meble szkolne

Przebadano łącznie 165 stanowisk pracy (oddziały „0”- 8 w 2 szkołach podstawowych), co daje 495 oznaczeń (krzesło, ławka, wzrost ucznia). Stwierdzone niedostosowanie mebli do wzrostu uczniów skorygowano na miejscu poprzez odpowiednie zestawienie mebli lub przesadzenie uczniów.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi

Jednym z elementów kontroli sanitarnej jest nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach. Kontrolowane zagadnienia to aktualny spis, posiadanie kart charakterystyki, właściwe oznakowanie i przechowywanie niebezpiecznych substancji i ich mieszanin oraz zapoznanie uczniów z zasadami BHP w tym zakresie. W związku z reformą oświaty i zmianami w podstawach nauczania szkoły podstawowe zakupiły zestawy odczynników chemicznych niezbędnych do prowadzenia zajęć z chemii. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień w zakresie przechowywania chemikaliów w szkołach. Żadna placówka w 2019r. nie oddawała przeterminowanych bądź zbędnych odczynników do utylizacji.

Pracownia chemiczna wraz z zapleczem w Szkole Podstawowej nr 2 w Więcborku

Dożywianie uczniów

Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie. Posiłki podawane są w formie pełnego obiadu lub ciepłego posiłku jednodaniowego. Łącznie z posiłków w szkole korzysta **928** dzieci (w 2016 – 923 dzieci, w 2017 – 944 dzieci, w 2018r. – 965 dzieci), co stanowi zaledwie **22 %** całej populacji uczniowskiej. Z tego **46 %** (431 – 2019, 438 – 2018r., 574 - 2017r., 505 – 2016r.) to posiłki dofinansowywane przez ośrodki pomocy społecznej i inne organizacje charytatywne. Ponadto **21** szkół oferuje ciepły napój z czego korzysta **1721** uczniów. Większość szkół przystąpiła także do programów „Szkłanka mleka” (korzystało 2008 dzieci) oraz „Owoce w szkole” (korzystało 2074 dzieci).

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

W zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w przedszkolach i szkołach odczuwa się znaczny niedosyt. Żadne z przedszkoli nie posiada gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na terenie szkół (24) jest ich **9** co stanowi **37%**. Oprócz braku odpowiednich pomieszczeń do świadczenia usług pielęgniarских jest jeszcze problem ich częstotliwości. W wiejskich szkołach pielęgniarki pracują zadaniowo i w szkole są obecne raz na dwa tygodnie. Opieki lekarskiej na terenie szkół brak całkowicie. W żadnej ze szkół na terenie powiatu sępoleńskiego nie funkcjonuje gabinet lekarza stomatologa. Na terenie powiatu przyjmuje 6 stomatologów posiadających umowy na świadczenie usług stomatologicznych w ramach NFZ.

Nadzór nad szkołami ponadpodstawowymi

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. jest jednostką zespolonej administracji powiatu sępoleńskiego skutkiem czego nie prowadzi nadzoru na szkołami ponadgimnazjalnymi, Zespołem Szkół nr 2 w Sępólnie Kraj., Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sępólnie Kraj., oraz Placówką Opiekuńczo - Wychowawczą Wielofunkcyjną w Więcborku i Małej Cerkwicy. Nadzór w tych obiektach pełni Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Bydgoszczy. W 2019r. skontrolowano Zespół Szkół nr 2 w Sępólnie Kraj. Od stycznia 2018r. pod nadzorem jest Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie ze względu na zmianę organu prowadzącego z Starostwa Powiatowego na Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W placówce tej po kontroli sanitarnej prowadzone było postępowanie administracyjne, które zakończono w 2019r.

Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży

Wypoczynek zimowy

W minionym roku w okresie ferii zimowych skontrolowano **5 turnusów wypoczynkowych** na terenie powiatu. Wszystkie odbywały się w Centrum Sportu i Rekreacji w Sępólnie Kraj. Grupy przyjezdne – 3 , półkolonie – 2. Łącznie wypoczywało **153** uczestników wypoczynku. Ponadto dzieci z naszego terenu mogły także uczestniczyć w różnorodnych zajęciach organizowanych w ramach swojej działalności przez biblioteki, domy kultury, świetlice wiejskie.

Wypoczynek letni

W okresie wakacji letnich łącznie objęto nadzorem **33 turnusów wypoczynkowych**. Większość turnusów miało charakter wyjazdowych obozów sportowych bądź rekreacyjnych (30 grup). Objęto nadzorem także 3 placówki wypoczynku w miejscu zamieszkania. Łącznie wypoczywało **1205** uczestników wypoczynku. Uczestnicy wypoczynku korzystali z miejscowych kąpielisk będących pod nadzorem PPIS w Sępólnie Kraj. Dzieci i młodzież trenowały różne dyscypliny sportowe. Podczas wypoczynku wystąpiły 2 urazy – zabicie ręki, ukąszenie przez osę oraz 2 zachorowania – angina, wszawica.

Kontrole przeprowadzono wspólnie z pracownikami pionu Higieny Żywności, Żywienia i PU oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Wszystkim uczestnikom wypoczynku przekazano i omówiono z nimi materiały edukacyjne z zakresu realizacji akcji informacyjnej pn. „Bezpieczne Wakacje”, dotyczące m.in. zasad bezpiecznego wypoczynku nad wodą, profilaktyki uzależnień, zatruc pokarmowych, chorób odkleszczowych oraz bezpiecznego opalania się. Dla 14 grup zorganizowano spotkanie z funkcjonariuszem Policji. Kontrolą objęto także przestrzeganie wymagań ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wnioski

- Podsumowując stan sanitarno - higieniczny w nadzorowanych placówkach zauważamy systematyczną poprawę zarówno w zakresie warunków technicznych jak i higienicznych.
- Nadal istotny problem stanowi brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i opieki przedlekarskiej w szkołach. Pielęgniarki w większości placówek korzystają z pomieszczeń zastępczych, w których nie są zapewnione odpowiednie warunki do prowadzonych przez nie działań. Poprawie uległo wyposażenie gabinetów bądź innych pomieszczeń w których działają pielęgniarki.
- Odnotowano niewielki wzrost liczby dzieci korzystających z ciepłych posiłków w szkołach wykupywanych przez rodziców, spada jednak ilość uczniów gdzie posiłki finansowane są przez ośrodki pomocy społecznej.
- W 2019r. kilkakrotnie podejmowano działania związane ze zwalczaniem wszawicy w przedszkolach i szkołach. Pomoc polegała na udostępnieniu placówkom materiałów edukacyjnych zarówno dla personelu szkoły jak i rodziców (ulotki, prezentacje) oraz umieszczaniu na bieżąco na stronie internetowej stacji wszelkich dostępnych związanych tematycznie opracowań.
- Podczas kontroli sanitarnych stwierdzono w 1 przypadku łamanie zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Istotnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego jest **eliminowanie zagrożeń bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi** na etapie planowania, projektowania, realizacji w tym dopuszczanie do użytkowania obiektów budowlanych.

Do zadań merytorycznych w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należą poniższe zagadnienia:

1. Opiniowanie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.
4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.
5. Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
6. Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
7. Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji środowiskowej.
8. Inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.
9. Wydawanie opinii, w sprawach przedsięwzięć wspomaganych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Ogółem w 2019r. rozpatrzono następujące sprawy:

1. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2081 z późn. zm.):*

 - **17 opinii** co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
 - **3 opinie** dotyczące sporządzenia raportu dla inwestycji polegających na budowie elektrowni fotowoltaicznych oraz budowie obiektu inwentarskiego w celu hodowli brojlerów wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
 - **9 opinii** przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia.

2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2081 z późn. zm.):*

 - **4 opinii** dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - **4 opinie** dotyczące zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (opinie pozytywne).

3. Dopuszczenie do użytkowania budynków zg z art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 1186 z późn. zm.):

 - Dokonano ogółem **24 kontroli**,
 - Wydano **24 opinie** dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

15 obiektów wykazało poniższe nieprawidłowości, które polegały na:

- braku zlewozmywaku głębokokomorowego do poboru wody pod wylewką w pomieszczeniu porządkowym,
- braku wentylacji grawitacyjnej w trzech pomieszczeniach piwnicznych,
- braku wentylacji mechanicznej we wszystkich pomieszczeniach łazienek zlokalizowanych na parterze, na I piętrze i na II piętrze budynku wielorodzinnego,
- brak badania jakości wody potwierdzającej prawidłową jakość mikrobiologiczną wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- braku zaworów antyskażeniowych za zestawem wodomierza głównego od strony instalacji,
- braku odprowadzenia pionów kanalizacyjnych za pomocą rury wywiewnej wyprowadzonej ponad dach,
- braku ogrodzenia zgodnie z zaopiniowanym projektem budowlanym,
- braku powierzchni zmywalnej, nienasiąkliwej i odpornej na działanie wilgoci na ścianach do wysokości 2,00 m w pomieszczeniu szatni, jadalni,
- braku wentylacji w pomieszczeniu handlowym,

- braku nawiewu do pomieszczeń biurowych w ilości niezbędnej dla potrzeb wentylacyjnych, poprzez zastosowanie urządzeń nawiewnych umieszczonych w oknach,
- braku zakończonego kanału wentylacyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- niedostosowana kabina natryskowa do potrzeb osób niepełnosprawnych w budynku apartamentowym,
- braku przedsionka w toalecie ogólnodostępnej,
- braku armatury czerpalnej ze złączką do węża w pomieszczeniu z pisuarem – WC dla mężczyzn,
- braku umywalki w pomieszczeniu świadczenia usług kosmetycznych (manicure),
- braku w obiekcie zlewu do celów porządkowych podłączonego do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, umożliwiającej pobór wody do wiadra lub zbiornika urządzenia czyszczącego lub rozwiązań zapewniających higieniczny pobór wody z instalacji wodociągowej i gwarantujący higieniczne odprowadzenie ścieków do instalacji kanalizacyjnej,
- braku zlewozmywaku z instalacją ciepłej i zimnej wody służącego do mycia i dezynfekcji sprzętu używanego do świadczenia usług pedicure innego niż sprzęt jednorazowy,
- braku wyznaczonego pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego i środków do utrzymania czystości oraz odpadów powstających przy świadczeniu usług, w trakcie których dochodzi lub może dojść do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich lub kontaktu z błonami śluzowymi,
- nieprawidłowo zaprojektowana wentylacja w pomieszczeniach, w których świadczone są usługi kosmetyczne,
- nieprawidłowo zaprojektowane pomieszczenie WC z możliwością korzystania przez osoby niepełnosprawne,
- zbyt mała powierzchnia salonu kosmetycznego (pomieszczenie pedicure) do zakresu planowanych w nim usług kosmetycznych i zamontowanego wyposażenia,
- braku wentylacji w pomieszczeniu do spożywania posiłków – jadalnia,
- braku pisuaru w pomieszczeniu WC mężczyzn,
- braku wentylacji grawitacyjnej w pomieszczeniu majstra,
- braku czerpni ściennej z przepustnicą w pomieszczeniu hali produkcyjnej,
- braku czerpni ściennej z przepustnicą w pomieszczeniu modelarni,
- braku zainstalowanego zaworu antyskażeniowego przed hydrantami przeciwpożarowymi w budynku hali produkcyjnej i modelarni,
- braku wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu węzła sanitarnego.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano **15 opinii z uwagami**, z klauzulą, że w/w uwagi należy wykonać przed rozpoczęciem użytkowania obiektów.

Inwestorzy poinformowali pisemnie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sępólnie Krajeńskim o wykonanych nieprawidłowościach.

4. Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 59).

Wydano ogółem **16 uzgodnień**.

5. Inne sprawy na stanowisku Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w ilości **108 pism** polegających na m. in.:

- wydaniu **39 decyzji płatnościowych**,
- wydaniu **7 opinii** w sprawie uzgodnienia załączonego projektu decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z art. 3 pkt 1a *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 59)*,
- wydaniu **19 pism** niezgłaszających sprzeciwu do zamiaru przystąpienia do użytkowania dla obiektów, które nie podlegały kontroli (budynki mieszkalne jednorodzinne, budynek gospodarczy na maszyny rolnicze, budynek garażowy o lekkiej konstrukcji typu blaszak, budowa sieci oświetlenia drogowego).
- Wystosowano ogółem **20 pism** dotyczących uzupełnień: do projektów budowlanych, do opinii środowiskowych oraz wystosowano pismo do WSSE Bydgoszczy w sprawie rażącego uzgodnienia projektu budowlanego salonu kosmetycznego przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych.
- Uzgodniono **23 sprawy** w wyniku posiedzenia zespołu opiniowania dokumentacji projektowej powołanego przy Staroście Sępoleńskim – zakończenie prac w zespole opiniującym nastąpiło w dniu 02.08.2019r.

Wnioski

Na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2019r. w stosunku do roku poprzedniego wydano o 93 opinii mniej w wyniku posiedzeń zespołu opiniowania dokumentacji projektowej powołanego przy Staroście Sępoleńskim w związku z nawałnicą, która przeszła dnia 11.08.2017r. – został powołany na okres 2 lat, prace posiedzeń zespołu zakończono w dniu 02.08.2019r.

Ponadto w roku ubiegłym i w poprzednich latach wydawane były oceny jakości wody do sprawozdań z badań wody wz. z wydaniem opinii w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

od roku 2019 oceny są wydawane przez jednostkę merytoryczną – sekcję nadzoru nad obiektami komunalnymi (N.HK). Wydano o 24 opinie mniej.

Na stanowisku ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowana jest współpraca wz. z kontrolami w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych oraz uzgodnieniem projektów budowlanych. Działami współpracującymi są: sekcja nadzoru nad obiektami komunalnymi, sekcja higieny żywności, żywienia i PU, stanowisko ds. higieny dzieci i młodzieży oraz sekcja nadzoru przeciwepidemiologicznego.

W 2019r. na stanowisku zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano: 182 stanowiska w tym 39 decyzje płatnościowych.

ZADANIA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

„To 100 lat pracy tysięcy pracowników Inspekcji Sanitarnej zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa milionów obywateli”

*Główny Inspektor
Sanitarny Jarosław Pinkas*

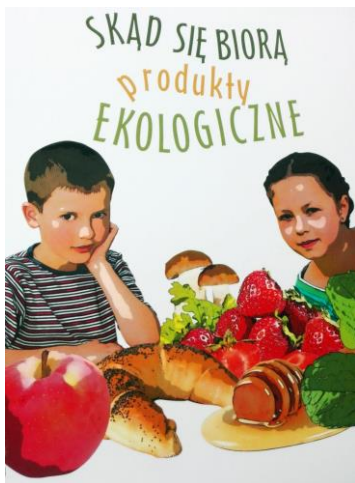
Kierunki działań w zakresie promocji zdrowia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sępólnie Kraj. wynikają z założeń ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej powiatu sępoleńskiego. Zadania te realizowane są poprzez koordynowanie programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych, których celem jest promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie własne i swoich najbliższych oraz tworzenie koalicji przedstawicieli różnych instytucji i organizacji do podejmowania działań na rzecz zdrowia.

W roku 2019 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. koordynowała realizację następujących programów i przedsięwzięć zdrowotnych, dotyczących promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób:

PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Zmiany jakie zachodzą we współczesnym społeczeństwie sprawiają, że wartość zdrowia w życiu człowieka zeszła na plan dalszy. A przecież wiadomo, że czym skorupka za młodu nasiąknie tym na starość trąci. Upodobania i aspiracje młodych ludzi należy kształtować poprzez zachęcanie do aktywności ruchowej, rekreacji i turystyki oraz szeroko pojętej dbałości o zdrowie. Dlatego Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje szereg programów edukacyjnych, których podstawę stanowi propagowanie zdrowego stylu życia.

„SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE” – nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom. Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw aktualnych i przyszłych, dotyczących zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat.

„TRZYMAJ FORMĘ!” – program edukacyjny o zbilansowanym odżywianiu i aktywności fizycznej

Celem programu jest edukacja dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w zakresie kształtowania postaw prozdrowotnych związanych z właściwym odżywianiem i aktywnością fizyczną poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Warsztaty z zakresu zbilansowanej diety oraz sporządzania pysznych zdrowych kanapek dla uczniów Szkoły Podstawowej w Wiśniewie

Laureatki konkursu w trakcie wręczenia dyplomów w Głównym Inspektoracie Sanitarnym w Warszawie w towarzystwie opiekuna Pana Łukasza Cieślak wraz z organizatorami konkursu

Obchody 100-lecia służb sanitarnych zbiegły się z ogromnym sukcesem uczennic jednej ze szkół naszego powiatu w ogólnopolskim konkursie wiedzy o zdrowiu „Trzymaj Formę”, organizowanym przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Dziewczeta przechodząc drogę konkursową na szczeblu szkolnym i powiatowym zdołały zakwalifikować się do finału krajowego w Warszawie. Tym samym znalazły się w gronie wybitnych 18 osób z całej Polski, reprezentując nasz powiat i województwo. Gratulujemy!!!!

ROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Jednym z kierunków działań profilaktycznych w 2018r. PSSE w Sępólnie Kraj. była ochrona młodych ludzi przed zagrożeniem, jakie stanowią dla nich nowe niebezpieczne substancje psychoaktywne, tzw. dopalacze. W realizacji tego przedsięwzięcia współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Sępólnie Kraj. oraz placówkami oświatowo-wychowawczymi. Wspólnie prowadzona była edukacja dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki stosowania substancji psychoaktywnych. Działania edukacyjne obejmowały w szczególności okres wakacyjny w miejscach wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. Miały one na celu dostarczenie młodym ludziom, rodzicom i opiekunom wiedzy na temat działania substancji psychoaktywnych oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia wynikające z ich używania.

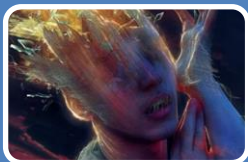
STOP DOPALACZOM

BIEG PO ZDROWIE

ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ

DOPALACZE - TRZECIA STRONA ZJAWISKA

Zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież jest jednym z priorytetów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W ramach realizacji zagadnień związanych z profilaktyką uzależnień prowadzone były liczne szkolne imprezy profilaktyczno-zdrowotne adresowane do młodzieży – jak m.in. Rajd Korczakowski w Więcborku.

Młodzież klas VIII szkół podstawowych w trakcie imprezy profilaktycznej pod nazwą Rajd Korczakowski w Więcborku

PROFILAKTYKA CHORÓB

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje szereg programów i przedsięwzięć, których celem jest ograniczenie występowania chorób - o zakaźnych, odzwierzęcych, cywilizacyjnych, itp. Profilaktyka chorób to działania ukierunkowane na zapobieganie wystąpieniu choroby, na minimalizowanie jej wpływu na organizm albo – jeśli nie jest to możliwe – opóźnienie jej postępu. Profilaktyka, edukacja i kształtowanie prawidłowych postaw ma więc służyć utrzymaniu dobrego zdrowia. Jest ono dla każdego z nas dobrem najważniejszym i dlatego powinniśmy o nie dbać już od najmłodszych lat.

CHROŃ SIĘ PRZED KLESZCZAMI WSZYSTKIMI SPOSOBAMI

KRAJOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA Z ZAKAŻENIOM HIV

PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH

Podstępne
WZW

Znamie !
Znam je ?

Prawidłowy wybór postawy wobec zagrożeń zdrowotnych i sposobu postępowania, umacniającego dobry stan zdrowia, wymaga poznania szkodliwych czynników środowiskowych i wpływu tych czynników na zdrowie oraz znajomości racjonalnych, wzorcowych zachowań zdrowotno-higienicznych. Z punktu widzenia zdrowia publicznego kształtowanie zachowań zdrowotnych u dzieci i młodzieży jest bardzo ważne, gdyż ryzykowne zachowania (np. palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie narkotyków lub dopalaczy, przedwczesna inicjacja i ryzykowne zachowania seksualne i wiele innych) mogą przyczynić się do powstania problemów zdrowotnych i społecznych młodych ludzi, a także chorób, niepełnosprawności i przedwczesnej śmierci.

AKCJA ZDROWOTNA „BEZPIECZNE WAKACJE“

Pod nazwą „Bezpieczne Wakacje“ prowadzona jest - we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Kraj. - edukacja dla uczestników wypoczynku letniego i zimowego. Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych. Edukacja obejmuje zagadnienia mające przybliżyć osobom wypoczywającym wiedzę na temat zagrożeń, z którymi mogą się spotkać w czasie wypoczynku. Obejmuje ona takie zagadnienia jak profilaktyka zatruc pokarmowych, zagrożenia zdrowotne związane ze szkodliwością promieniowania UV, profilaktyka chorób zakaźnych w tym HIV/AIDS, zagadnienia z zakresu bezpiecznej kąpieli, profilaktyka ukąszeń przez kleszcze, unikanie przygodnych znajomości, problem zagrożeń wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu oraz skutki stosowania środków zastępczych, tzw. dopalaczy itp.

Uczestnicy zgrupowania sportowego w Ośrodku Wypoczynkowym Riva w Wiecborku

W roku 2019 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Kraj. realizowała przedsięwzięcia zdrowotne oraz programy edukacyjne o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podjęte inicjatywy zmierzały do ochrony i umacniania zdrowia i skierowane były do odbiorców na wszystkich szczeblach edukacji przy współpracy nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych. Były one realizowane także przy szerokiej współpracy wielu instytucji powiatowych.

W placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu sępoleńskiego przeprowadzono łącznie 26 wizytacji działalności oświatowo - zdrowotnej podczas wizytacji dokonano ocen realizacji programów profilaktycznych. Informacje z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przekazywano na bieżąco do lokalnej prasy, jak również umieszczano na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Sępólnie Kraj.

**Dane teleadresowe Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej
w Sępólnie Krajeńskim i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej
w Bydgoszczy**

Stacja	Adres pocztowy e-mail	Telefony - fax			
		nr kier.	telefon	fax	alarmowy
PSSE Sępólno Kraj.	89-400 Sępólno Kraj. ul. Kościuszki 28 psse.sepolnokrajenskie@pis.gov.pl www.bip13.pwisbydgoszcz.pl www.pssesepolnokrajenskie.pl	52	388-12-30	388-12-31	606 425 137
WSSE Bydgoszcz	85-031 Bydgoszcz ul. Kujawska 4 org@pwisbydgoszcz.pl www.bip.pwisbydgoszcz.pl www.pwisbydgoszcz.pl	52	37-618-00	345-98-40	604 526 422

